Jezus in eseni 11. del

145. Farizeji pri Cireniju Gospoda obtožijo kot hujskača proti državi

1 Kmalu pa so Markovi sinovi odkrili ladjo, ki je še daleč na odprtem morju krmarila tako, kot da kapitan ne bi vedel, ali je na pravem kraju; in sicer iz povsem naravnega razloga, ker se je na obali Galilejskega jezera od prejšnjega dne marsikaj zelo spremenilo. Mogočne skale v jezeru, kot poglavitne sporočilne opore, ni bilo več; velikansko skalo in mogočno drevo na pobočju Kačje gore so, kot vemo, zamorci skoraj uničili; povrh tega je bilo videti še čudovito novo hišo, vrt in lepo pristanišče s petimi novimi ladjami z izobešenimi zastavami - in tako se pilot, ki naj bi vodil ladjo proti Cezarji Filipovi, sploh ni znašel, kje pravzaprav je, in je zato že nekaj časa laviral sem ter tja, da bi ugotovil, kje je.

2 Začel je pihati močan vzhodni veter in ladjo z neustavljivo močjo gnal naravnost proti naši obali. V nekaj trenutkih so lahko ostrovidni sinovi starega Marka že prav dobro razločili na krovu ladje Rimljane in nekaj farizejev. Tako so šli k Cireniju in mu to sporočili. Ko je Cirenij to slišal, je pri priči zapovedal Juliju, da naj si natančno ogleda ladjo, ki se je čedalje hitreje bližala obali. Ko je Julij to slišal, je bil na povelje s petdesetimi oboroženimi možmi hitro kakor puščica na obali in pričakoval ladjo, na katero ni bilo treba dolgo čakati.

3 Ko so na ladji opazili Rimljane, so takoj izobesili belo zastavo v znamenje, da niso sovražniki in da jih lahko brez skrbi spustijo na obalo. Ko je Julij med Rimljani zagledal dva zadrta farizeja, ki ju je poznal, je takoj poslal k Meni in k Cireniju sla z vprašanjem, kaj naj stori s temi prišleki. Kopno ali voda? Ljudje so se mu zdeli zelo sumljivi. Videti je bilo, da so tudi Rimljani le zamaskirani farizeji ali pa gotovo herodovci.

4 In Cirenijev odgovor je bil zelo kratek: "Naj bo kdor koli! Kopno!"

5 Na to povelje so se prišleki izkrcali na kopno in Julij je hitro pregledal njihove potne listine, ki jih je po pravnem redu v Jeruzalemu napisal Pilat. Ko je bilo legitimiranje hitro opravljeno, je neki Rimljan vprašal Julija, ali se visoki vrhovni namestnik še zadržuje v tej okolici. Jezni Julij je odgovoril na predrzno vprašanje z gromovniškim, strah zbujajočim "da".

6 Tedaj je centurij, ki je bil z ladjo, resno stopil proti Juliju in ga vprašal: "Kaj ti daje pravico, da nam odgovarjaš v takšnem tonu?"

7 Julij, še resneje kot prej: "Če ne bi imel najbolj tehtnih razlogovza to, bi ti pač odgovoril v drugačnem tonu! Toda tvoj azijatsko neumni obraz mi govori, da nisi Rimljan, temveč nekaj povsem drugega! Zato se ne smeš preveč čuditi mojemu

odgovoru!"

8 Centurij reče: "Kaj pa sem, če ne Rimljan?"

9 Julij reče: "O tem bova govorila pozneje! Zdaj si pod mojooblastjo in moraš najstrože upoštevati moj ukaz! Julij sem, najstrožji rimski komandant v tej okolici in bližnji sorodnik visokega vrhovnega namestnika Cirenija. To sem ti moral povedati, ker nisi Rimljan; če bi namreč vsaj od daleč bil Rimljan, bi me že tudi od daleč prepoznal!

10 Vidiš, tako mi, Rimljani, lovimo zvite lisjake! Zdaj pa le naprej, najboljše šele sledi! Kajne, okolica, zdaj nekoliko kultivirana, se vam je zdela precej tuja, sicer bi nas že pred eno uro počastili z nepričakovanim obiskom. Pa nič zato, kljub tujosti te okolice ste prispeli na pravi kraj!

11 Vidiš, kako že vnaprej vse vem! Da, na Julijevo območje ni tako lahko priti nenapovedan, kot ste si mislili! Sicer vas nekoliko moti, da mi je bil ves vaš prihod že vnaprej izdan; toda tako zelo zvitim lisjakom, kot ste vi, to menda ne pomeni ravno veliko, in to se bo seveda kmalu pokazalo! Zato zdaj le naprej k visokemu vrhovnemu namestniku!"

12 Tedaj reče centurij, očitno zelo v zadregi: "Kaj veš o nas? Kdo

ti je lahko izdal nekaj, česar ni?"

13 Julij reče: "Niti besede več! Tam je Vzvišeni! Zato le naprej, vi, lažni Rimljani - nadaljevali bomo tam!"

14 Centurij s svojimi osmerimi podrejenimi vojaki in dva prav lepo rejena in zelo zadrta farizeja se nato napotijo k Cireniju in mu izročijo Herodovo pisanje. V tem pisanju ni bilo nič drugega kot to, da so v vsej Celesiriji in velikem delu Galileje in Samarije odkrili zelo obsežno zaroto proti vsem Rimljanom. Na čelu zarote naj bi bil kot glavni agitator zloglasni prerok Jezus iz Nazareta, ki naj bi v skrivni zvezi s še vedno nadvse skrivnostnimi eseni za zaslepljevanje ljudstva delal vse mogoče, za navadno ljudstvo nerazumljive čudeže in si s tem dajal nekakšen božansko-preroški videz in naj bi se celo z vse obsodbe vredno predrznostjo ponujal ljudstvu za resničnega Božjega sina.

15 (Herod:) "Nadalje je več prič iz različnih pokrajin enako zvesto in resnično

izpovedalo, da se je ta najstrahotnejši hujskač ljudstva že kar najbolj prijazno zbližal z najvišjimi rimskimi državnimi služabniki, skupaj z menda že kar velikim krdelom tako imenovanih učencev. Toda skrivna govorica sporoča, da naj bi bil podlež to počel samo zato, da bi jih na določen dan nenadoma vse pokončal, potem pa bi se sam povzdignil za kralja vseh Judov. Ker pa je bilo po sklepu visokih bogov to zdaj izdano meni, poznavalcu, te po dolžnosti na to opozarjam in upam, da boš znal ukazati in narediti svoje! - Globoko vdani Herod, četrtni knez - zdaj v Jeruzalemu."

16 Zaradi pomanjkanja prostora tukaj ne navajamo celotnega pisma z njegovimi številnimi sramotitvami, kar je tudi zares povsem nepotrebno; toda bistvo je predstavljeno v celoti."

146. Razkrinkanje lažnih tožnikov

1 Ko je Cirenij z nadvse resnim obrazom zelo pozorno prebral to pismo, se je s sočutno-prijaznim pogledom obrnil k Meni in rekel: "Toda Gospod, ali je res mogoče, da Te tako najsramotneje tožijo meni?! Kaj praviš k temu? Saj gotovo veš, kaj je tu napisano!"

2 Jaz rečem: "Pokliči Rafaela in Roklusa; ne bi bilo namreč prav primerno, da bi se Jaz pogovarjal s temi odposlanci kneza laži!"

3 Cirenij je pri priči poklical Rafaela in Roklusa in videti je bilo, da Herodovi odposlanci slednjega še predobro poznajo; hitro so namreč odvrnili pogled od njega.

4 Ko je Rafael prišel do Cirenija, mu je prav tako izročil zvitek in rekel: "Tu imaš dvojnik domnevnega Herodovega pisanja; beri ga in iz tega spoznaj, da sva bila jaz in po meni tudi Roklus že prej poučena o tej pravi farizejski sramoti!. Za Herodovim podpisom, ki pa ga ta ni videl, tako kot tudi ne ve niti za zlog tega najsramotnejšega načrta, je še čisto kratka pripomba, ki ti bo pojasnila vso zadevo, in jo zato tudi moraš prebrati. Ko pa boš pisanje v celoti prebral, ga izroči poslancem in naj ga tudi oni preberejo! Naprej pa se bo potem že samo uredilo."

5 Cirenij je vzel zvitek v roko, ga hitro prebral, in tudi pripombo, ki se ji ni mogel dovolj načuditi, ker je vsebovala prav to, kar si je sam mislil. Ko je vse to prebral, je dal zvitek lažnemu centuriju in rekel: "No, preberi pred svojimi tovariši tudi ti!"

6 Centurij je z vidno zadrego vzel Rafaelov zvitek in ga bral, pri tem se mu je obraz

vidno daljšal, pri branju pripombe pa ga je obšla prava vročica in vsi poslanci so začeli silno spreminjati barvo; to so se veda opazili tudi ostrovidni Cirenij in drugi navzoči. Ko je lažni centurij do konca prebral zvitek - in sicer tako glasno, da so tudi njegovi tovariši lahko slišali prebrano - se je globoko priklonil in Rafaelov zvitek vrnil Cireniju, seveda pa ob tem ni spregovoril niti besede; tako on kot njegovi tovariši so bili ob tem sila presenečeni in njihova volovska vprega je tokrat obtičala tik pred skalno steno, čez katero ni bilo videti niti zasilne pešpoti.

7 Po kratkem času popolnega molka je Cirenij prekinil tišino in vprašal centurija: "Torej, Herod mi svetuje, naj napnem vse moči, da bi se polastil omenjenega preroka, in naj njemu kot tudi njegovim učencem kar tako, meni nič tebi nič, odsekam glave."

8 Na to vprašanje ni odgovoril nihče.

9 Tedaj se je Cirenij razjezil in rekel: "Odgovorite! - ali pa vas bom za ta zločin kaznoval brez primere! Kdo je poslal to pismo, kdo ga je sestavil, kdo se me je drznil nadlegovati s tako strahotno lažjo in kakšen najsramotnejši namen se skriva v ozadju?"

10 Ob tako odločnem vprašanju so vsi poslanci skoraj omedleli; vedeli so namreč, da imajo opraviti z najbolj neizprosnim rimskim vrhovnim namestnikom. Vsi so začeli, kakor prevzeti od paničnega strahu, razburjeno drgetati in o kakšnem odgovoru ni bilo ne duha ne sluha.

11 Tedaj je Julij rekel: "Visoki zapovednik, kako bi bilo, ko bi tem poslancem takoj izplačali po zakonu določeno plačilo - za opravljeno izdajo - in jih potem spravili v trdno ječo v Sidonu do časa, ko se bo po njihovem napovedanem roku začela revolucija, tisti dan pa jim bo potem v celoti izplačano plačilo za izdajo, ali na križu ali na hlodu? Tem Rimljanom se vendar že na daleč še prejasno vidi, da niso nič drugega kot krdelo najslabših farizejev, ki jih je za denar mogoče kupiti za vse gnusnosti!"

12 Cirenij reče: "Povsem prav imaš; toda ker tukaj nismo sami gospodarji in mora še nekdo drug izreči svoje pripombe, bomo kar najmirneje počakali na to!"

147. Razprava s farizeji

1 Tedaj je stopil naprej Roklus in rekel: "Visoki zapovednik, dovoli mi, da smem tem

pošastim in barabam tudi jaz nekaj prišepniti na uho; v pismu je namreč zelo hudo napaden tudi moj institut, v to pa moram poseči kot njegov predstojnik! Vprašati jih moram, kako in kdaj se je zloglasni zli prerok iz Nazareta, ki so ga razglasili za tako podlega, od nas naučil čarovniških umetelnosti, s katerimi naj bi zdaj očaral in zapeljeval ljudstvo! Pri Bogu, če se mi takoj na tem mestu ne opravičijo zaradi te velikanske žalitve, se bom spozabil nad njimi in jim vsem zavil vrat, kakor resnično mi bo gotovo pomagal Gospod Bog!"

2 Tedaj stopi naprej eden od obeh farizejev in reče: "Le kaj moremo mi za to, če bi bila vsa stvar le hudobna izmišljotina?! Mi je vendar nismo napisali in si jo še manj izmislili! Lotite se tistih, ki so nas poslali; kot zgolj sli vendar nismo nikomur dolžni zagovora in odgovora! Pričakujemo le pravi odgovor, ki ga bomo morali odnesti tistim, ki so nas poslali sem. To menim, naj bi bila kratka vsebina dolgega govora!"

3 Roklus, ki ga je spodbudil Rafael, reče: "Dobro, toda kaj naj se zgodi tedaj, če vam lahko na prste dokažemo, da ste ravno vi sami avtorji vašega gnusnega pisma in da vi lahko, če bi vam to dejanje uspelo, iz velike tempeljske zlate blagajne pričakujete plačilo tisoč funtov zlata *ad personam* (na osebo) ?"

4 Farizej, glasno kričeč, reče: "Kdo nas lahko obdolži takšne gnusnosti? Pismo je podpisal Herod!"

5 Tedaj pokliče Roklus Cinka in reče: "Ti poznaš pisavo svojega za povednika kot nihče drug na svetu. Povej, je to njegov podpis?"

6 Cinka pregleda pismo in reče: "Niti od daleč! Herod namreč sploh ne zna pisati, ampak le za silo bere grško. Za podpis svojega imena ima nekakšen pečat, ki ga pritisne na dokumente, torej je ta podpis lažen! Prisežem, da je tako - pri vsem, kar hočete!"

7 Nato Roklus reče: "No, ti modri, bogu učeni in najresničnejši farizej v Mojzesovem in Aronovem imenu, kako ti je zdaj pri srcu? Kajne, zdaj bi ti že bilo ljubše, da bi sedel doma pri obilnem obedu kakor tu tako sijajno zaznamovan! Da, da, je že tako: Če človek ni zadovoljen s tem, kar mu je namenil Gospod Bog, tedaj se mora pač vdati v usodo in njene muhe!

8 Da, da, zloglasni prerok iz Nazareta vam seveda sploh ne more biti všeč, ker vam zaradi Njegovih najsvetejših modrih naukov grozi huda izguba! V tem grmu tiči zajec!

Toda zdaj je pač tako in nikdar ne bo drugače, tudi tedaj ne, ko bi Mu bilo nekoč všeč, da bi se zato, da bi vam naredil veselje, prav prijazno dal ubiti, vsaj *pro forma* (na videz), kajti Njega kot Življenja samega od vekomaj nikoli ni mogoče ubiti. - Jaz sem govoril, zdaj si na vrsti ti! Kaj praviš k vsemu temu?"

9 Farizej je stal kot okamnel in nihče izmed poslancev si ni upal spregovoriti niti zloga več.

10 Po nekaj trenutkih je Cirenij, ki je dobil za to skrivni namig od Mene, oba zadrta farizeja nadvse zvito poklical predse in jima rekel: "Le pomirita se! Vihar je mimo; ne spotikajta se ob našo v začetku zmeraj enako rimsko resnost! Zdaj je na vrsti druga faza pogovora, v kateri nočem od vas slišati izmišljotin z lažnimi podpisi, ampak čisto, popolno resnico. Le z resnico se lahko rešite iz moje neizprosne oblasti, sicer bodo ječa, križ in sekira vaša usoda tako zanesljivo, kot sem jaz zanesljivo vrhovni namestnik vseh rimskih provinc v Aziji.

11 Če pa govorite resnico, kakršna koli že je in kakršen koli pomen že ima, lahko računate na mojo rimsko častno besedo, da vas bom pustil svobodno in brez zadržkov oditi. Izbirajte! Če hočete vztrajati pri tej laži, sem vam povedal, kaj vas zanesljivo čaka, kajti tu v Aziji sem jaz v cesarjevem imenu povsem neomejen zapovednik in dvesto šestdeset tisoč vojščakov čaka vsako uro dneva na moje ukaze. Če tega prej morda še niste vedeli, zdaj veste, kako je s temi stvarmi. Kdo me bo klical na odgovornost, če bi dal za šalo z mečem pokončati vse jude?! Oblasti in moči mi ne manjka! - Kje v vsej Aziji se lahko zaneti zarota, o kateri ne bi bil natančno obveščen v največ osmih do štirinajstih dneh?! In potem gorje upornikom!

12 Če bi se po vaših izjavah skrivoma kje pripravljal še tako neznaten upor, bi za to resnično vedel in moji številni biriči bi takoj dobili veliko dela. Torej je prav tako huda laž kot Herodov podpis tudi ta vaša denunciacija, s katero ste me hoteli, če bi bil slepec, zlorabiti za povsem drug namen. Le da vam kaj takega pri meni nikoli ne bo uspelo, o tem ste se, upam, zdaj že dovolj trdno prepričali. Zato zdaj le z resnico na dan, da bom najjasneje videl, kako je z vami! Toda le dobro pazite: Glejte, tako čisto kakor sonce, ki vzhaja zdaj nad gorami onstran morja, mora biti res tisto, kar mi boste povedali - tedaj bom tudi držal besedo, ki sem vam jo dal! Govorite torej!"

13 Tedaj sta dobila oba farizeja in tudi lažni Rimljani, ki so bili napol farizeji, napol herodovci, nadvse obupane obraze, kajti nič se človeku ne zdi tako prekleto, kot če mora obtožiti samega sebe in javno priznati svoje najsramotnejše zle namene. In tako

je bilo zdaj tudi s temi farizeji. Toda kaj so hoteli? Cirenijeva neizprosnost in tudi njegova najstrožja pravičnost sta bili znani in potemtakem tu ni bilo mogoče storiti nič drugega kakor priznati popolno resnico.

148. Priznanje farizejev

1 Nato je eden od farizejev zbral pogum in začel govoriti takole: "Najvišji in neizprosno najstrožji gospod in zapovednik nad vsemi deželami Azije in večjega dela Afrike! Ker nam pač ne preostane drugega kakor priznati popolno resnico, moram vendar v imenu vseh svojih tovarišev odkrito priznati, da je pismo gola izmišljotina in da zloglasnega preroka iz Nazareta najodločneje preganjamo kot svojega najhujšega sovražnika zgolj iz zavisti. Dela namreč čudeže, ki kar najbolj presegajo vse doslej doživeto; poleg tega uči naravnost proti templju in njegovim zakonom, ki vendar niso naši.

2 Na gori Sinaj je pred približno tisoč leti Mojzes prejel zakone iz ognjene Božje roke in pozneje še množico državniških življenjskih naredb. Med zakoni je številka ena najpomembnejši tisti, ki se glasi: "Veruj samo Vame, svojega enega edinega in resničnega Boga in ne časti po božje drugih bogov poleg Mene. Ne moli jih in jih ne časti, kajti Jaz sem edini tvoj Bog in tvoj Gospod!" Prerok *(iz Nazareta)* pa se dela, da je prav on in nihče drug Sin Božji in celo Bog sam in se pri tem sklicuje na izjave prerokov, ki jih povsem samovoljno nanaša nase ter na pričevanje svojih dejanj.

3 Če pustimo, da se to dogaja povsem nekaznovano, bo v nekaj letih jeruzalemske ustanove, ki je dokazljivo Božja, konec! In kaj potem? Kako bomo mi, od Boga izvoljeni, stali pred ljudstvom in od česa bomo odtlej živeli, ker po Božjem zakonu nikoli nismo smeli imeti niti polja niti vinograda? Na eni strani imamo samarijane, ki so odpadli od nas, saduceje in na pol pogane, na drugi strani esene, ki bodo kmalu imeli že pol ljudstva zase - zdaj pa je prišel še ta Galilejec! To je navsezadnje vendarle nekoliko preveč!

4 Na Sinaju, med bliskom in gromom, nam je Jehova po Mojzesu in Aronu dal zakone, ki jih je uzakonil in je, reci, z nami sklenil večno zavezo in nas najstrožje zavezal, da ostanemo zvesti tej zavezi. On, Vsemogočni, nam je obljubil največje življenjske ugodnosti, če bomo ostali zvesti zavezi in postavi, toda tudi največje pomanjkanje, če zavezo lahkomiselno prelomimo. Dal pa nam je tudi pravico, da svoje nasprotnike preganjamo z ognjem in mečem, kot je naredil tudi Jozue pri Jerihi in pozneje veliki kralj David s Filistejci, ko po Jehovovem naročilu ni smel prizanesti

niti otrokom v materinem telesu.

5 Če pa bi Jehova proti Svojim obljubam in zagotovilom, morda zaradi naših grehov in naše mlačnosti ter strpnosti do naših nasprotnikov, hotel razveljaviti staro zavezo in nas popolnoma zapustiti, bi to zanesljivo storil na kakšen Njemu zlahka mogoči veličastni način, s kakršnim je pred približno tisoč leti sklenil zavezo z nami, da bi potem vsakdo zanesljivo in nedvomno vedel, pri čem je! Doslej pa se to še zdaleč ni zgodilo; kako si lahko potem kak čarodej, četudi zmore narediti še tako izredne stvari, predrzno dovoli najsramotneje agitirati proti nam, ki se vedemo po veljavni Božji postavi?!

6 Naj ozdravlja bolnike kolikor hoče, in naj za zabavo ljudi prestavlja gore in opravlja druge še tako veličastne stvari, toda templja in njegovih svetih skrivnosti naj ne napada! On pa počne to čedalje bolj, spodkopava vero in zaupanje ljudstva v tempelj, zdaj posebno Galilejcev, tako da nam pogosto nočejo več dajati desetine in nas povrh vsega razglašajo še za največje in najbolj prevejane sleparje ljudi in ljudstev. Če smo to, naj nam to pove Jehova po poštenih prerokovih ustih, ne pa po galilejskem čarodeju, ki se izdaja za enega največjih prerokov, celo za sina Najvišjega, ko je vendar zapisano, da iz Galileje, ker je preveč preraščena s pogani, nikoli ne more vstati noben prerok in še toliko manj Božji sin, ki prihaja iz nebes!

7 Če pa smo prvič, po Božji postavi, in drugič, zaradi pritiska okoliščin prisiljeni preganjati takšnega, za staro stvar Boga nadvse nevarnega človeka, ter ga, če je le mogoče, z vso Božjo pravico s svojimi rokami spraviti s poti in iztrebiti z zemlje, mar delamo narobe, ko moramo v tem času na žalost uporabiti marsikatera politična sredstva za to, da bi iztrebili ta subjekt, ki nam je nadvse nevaren?! Menim, da zdaj ne boš več dvomil o popolni resnici tega našega utemeljenega, odkritega priznanja!"

149. Cirenijevo pričevanje za Gospoda

1 Cirenij reče: "To zdaj seveda sploh ne; tokrat si namreč govoril polno resnico, ki sicer ne pride zlahka iz farizejevih ust, in si me s tem spet razvedril! Sicer pa ti moram pri stvari, ki zadeva tvojega tako nevarnega preroka ali celo Božjega sina, pripomniti, prvič, da mora biti po vašem obrekovanju na zelo slabem glasu, in drugič, odkrito ti moram priznati, da tega nadvse velikega pomembneža zelo dobro poznam in ti lahko javno zagotovim, da je On povsem neškodljiv človek, ki se z vsemi močmi trudi, da bi samo koristil svojim soljudem in celo najhujšim sovražnikom, ki ste očitno vi, čeprav predobro pozna vse vaše velike sleparije, o katerih se Mojzesu in Aronu ni niti

sanjalo.

2 Oh, On je popoln Jud, toda le v najčistejšem in pristno Mojzesovem pomenu! Kje pa je Mojzes in kje ste vi z vašimi novimi človeškimi pravili? On je torej proti temu, kar je na vas nemojzesovega, ne pa proti vam samim! Do mene je iz ljudstva prišlo že tako veliko škandaloznih tožb proti vašim najsramotnejšim dejanjem in sleparijam, da sem se res že nekajkrat namenil, da vam z oboroženo roko za vse čase preprečim vaše početje. Le On me je odvrnil od tega! Če bi bil On, ki se zaveda mojega največjega in najpopolnejšega prijateljstva, v resnici vaš sovražnik, bi bil gotovo nadvse vesel tega, da bi vas lahko z mojo roko v najkrajšem času povsem iztrebil s prizorišča te zemlje; prav nasprotno je res!

3 Obžaluje vašo veliko zaslepljenost, ki pa ste si jo sami nadeli. Rad bi vas le pripeljal nazaj k resnici in k enemu, resničnemu Bogu, od katerega ste se zaradi svojih neštetih posvetnih skomin odvrnili, in z vami obnovil staro zavezo; toda uničiti vas nikakor noče. Če pa je to Njegova najbolj živa želja in volja, kako je potem vaš sovražnik? Če bi imeli vi v svojih rokah Njegova sredstva, kolikokrat bi Ga že ubili! Vam je On storil kaj podobnega, ko ima za to vendar vsako uro dneva na voljo tisoč najmočnejših sredstev?! Kolikor je v moji moči, sem Ga tudi jaz nadvse ostro preskusil in ta preskus je najsijajneje prestal.

4 V Njem sem našel prav tistega človeka, ki sem Ga pred - reci tridesetimi leti zavaroval pred najgrozotnejšim preganjanjem starega Heroda, in prav On je Tisti, ki se je pred tridesetimi leti, ko je moj brat Avgust vpeljal popisovanje in štetje prebivalstva v vsem širnem rimskem cesarstvu in tako tudi v judovski deželi, rodil v ovčjem hlevu v Betlehemu mladi ženi tesarja Jožefa med vsakovrstnimi čudežnimi pojavi; je Tisti, ki so Ga modri iz jutrove dežele prepoznali po zvezdi repatici, ki jih je vodila tja, ter Ga pozdravili in obdarovali kot prihodnjega judovskega kralja; že tedaj so Ga kot prav poseben pojav za ljudi te zemlje opevali začudeni pastirji - tega bi se morali tudi vi še vsaj nekoliko spomniti!

5 Če vam nič od tega ni prišlo na ušesa, čeprav štejete gotovo že šestdeset let, je tu pred vami kot živa priča moj brat Kornelij, ki je prav takrat v Betlehemu vodil rimsko popisovanje, in poleg njega jaz sam, ki sem tudi že na komaj štirinajst dni starem otroku nadvse nepričakovano odkril in doživel takšna znamenja božanstva, ki mi ob največjem in najspoštljivejšem občudovanju niti za trenutek niso dopustila dvomiti o tem, da je ta otrok najočitneje več kot kateri koli še tako popolni človeški otrok.

6 Tudi zdaj, ko sem v svoji visoki starosti spet našel tedanje detece kot moža, polnega duha in Božje čudodelne moči, sem kmalu in zlahka odkril, da je Ta zrasel iz omenjenega otroka, in najbrž ne bo težko razumeti, da sem bil potem prisiljen v najglobljem spoštovanju in ljubezni pripogniti pred njim svojo staro glavo, in to po lastnem občutenju.

7 In tega moža tako vneto preganjate ter Ga hočete pogubiti in uničiti?! Oh, vi neumni in slepi norci! Mar ni Mojzes napovedal Njegovega prihoda in za njim skoraj vsi veliki in mali preroki, ki so jih vaši očetje v svoji najbednejši omejenosti tudi pobili s kamenjem tako, kakor bi zdaj tudi vi radi ubili Njega?! Njega, ki lahko edini pomaga vsem vam in vam tudi hoče pomagati, celo preganjate Ga z vso zvijačnostjo, imenujete Ga pošast, izgovarjate nad Njim najhujše kletve in Ga hočete povrh tega še ubiti?!

8 Te okolice, ki ste jo iskali, niste prepoznali, ker je velika skala, ki smo se je vsi bali, izginila, in je bil ves ta, prej nadvse pusti zaliv spremenjen v resnični raj. In kdo je to naredil? Jaz in vsi tukaj navzoči smo priče, da ni niti z enim prstom sodelovala človeška roka. On je bil in je med nami in je naredil ta čudež samo s Svojo voljo!

9 Tu ob moji strani stoji deček, Jozue po imenu. Skoraj dve leti je že ležal v grobu in od njega ni ostalo nič drugega kot strohnele kosti. In vendar ga je mož, ki ga tako zagrizeno preganjate, z eno samo besedo zlahka znova preoblikoval in oživil tako, kakor stoji zdaj pred vami.

10 Tu ob mizi sedita moji dve hčeri, ki so mi ju oropali hudobni trgovci s sužnji. Ob plovbi čez morje sta med viharjem padli v vodo, in ker so ju zverine zvezale, sta mrtvi plavali na širni morski gladini. Pri predvčerajšnjem ribolovu, pri katerem smo vsi sodelovali, smo ju našli in spravili sem. Beseda vašega sovražnika - le Njemu vsa moja čast! - jima je torej, kot sami vidite, vrnila življenje!

11 Zdaj vas vprašujem: Ali bi tudi to zmogel narediti čarodej, ali pa niso ta znamenja že večja od tistih, ki jih je v svojem času delal Mojzes v puščavi? Kar vam govorim, je tako zelo res, kot se jaz sam imenujem Cirenij, in to lahko še bolj potrdi več sto prič; in storilca takšnih dejanj imenujete vi nekakšno pošast, Ga preganjate in Ga hočete celo ubiti?! Kakšna komaj doumljiva stopnja najbolj slepe neumnosti je pač potrebna za to!"

150. Neumnost in slepota farizejev

1 Farizej reče: "Najvišji in najstrožji pravični zapovednik! Mi smo pismouki in smo proučevali kroniko, zato mislim, da vendarle ne moremo biti tako zelo neumni!"

2 Cirenij reče: "Glejte, celo ta vaša pripomba je bila tako neumna, kot je le mogoče, in prav tako neumno skušate tudi ujeti Svetega iz Nazareta! Če bi imeli vsaj trohico razuma, bi si lahko mislili, da bomo mi, Rimljani, razlikovali celo v slabo narejena rimska oblačila zamaskirane Jude od resničnega Rimljana in še prehitro razumeli, da se za tem skriva prav prevejana podlost! Torej bi si lahko tudi mislili, da bom kaj hitro prepoznal Herodov podpis! Torej bi si tudi lahko predstavljali, da vas bom pri priči spregledal in razkril vaš hudobni namen in da je bilo zato vaše početje nadvse neumno tvegano in bi vas lahko spravilo ob vse, celo ob nekoliko vašega mesenega življenja, ki je vaša največja svetinja! Povem vam: Resnično, vsak vsaj nekoliko prebrisan otrok bi vam zanesljivo lahko napovedal, kako vam bo uspel vaš podvig. Toda ne - saj ni mogoče! vi velemodri pismouki tega niste zmogli vnaprej predvideti!

3 Ali pa veste, kje je vzrok za to? Povedal vam ga bom: uživaški potratnež, katerega želodec ni še nikoli občutil praznine, si ne more predstavljati, kaj občuti lačen želodec; gluhemu nikoli ne pride na misel, kako je pri srcu tistemu, ki sliši harmonijo čisto uglašene Eolove lire; tako si tudi slepec ne more predstavljati, kako je, če gledaš in vidiš, in si lahko predstavlja le, kot da bi bili vsi ljudje slepi. In prav tako in pravzaprav še huje se godi duhovno slepemu in v resnici neumnemu človeku! Ne le da ima vse ljudi za prav tako neumne, kot je On sam, temveč celo za še veliko neumnejše; sebe namreč sploh nima za neumnega, temveč za zelo modrega. Sploh ne more razumeti, kako bi mogel biti B prav tako razumen in moder, kot se čuti sam kot A. In prav v tem je vzrok, zakaj se takšni nadvse domišljavi neumni ljudje pri kakšnem poslu stvari lotijo kar se da neumno, kot ste vi pravkar jasno pokazali tu pred menoj.

4 Ker pa ste tako neumni, tudi ne morete razumeti neznansko velikih znamenj tega časa, in tudi, kljub vsej svoji visoko hvaljeni poučenosti v Pismu, sploh nimate pojma o tem, kaj so Mojzes in vsi drugi vidci napovedali za zdajšnji čas in posebno o judovskem Mesiju in Njegovem kraljestvu na zemlji. Zato je treba to in ono vaše početje pripisati le vaši preveliki in pregrobi duhovni slepoti; kajti če bi imeli vsaj malo duhovne svetlobe, bi vendar za vašega Jehova voljo morali uvideti, da proti oblasti, kakršna je naša, ne morete nikdar ničesar uspešno opraviti, in še manj proti človeku, ki je napolnjen z vsemogočnim Božjim duhom, in mu je treba le povsem tiho hoteti - pa bi vsa zemlja v trenutku prenehala biti!

5 Resnično, povem vam: petkrat sto tisoč takšnih ljudi, kot ste vi, se ne bi bal s sto tisoč izurjenimi vojščaki; toda kaj bi mi koristilo tisočkrat toliko vojščakov proti vsemogočni volji takšnega moža? Ena Njegova misel in ni jih več! In vi hočete s svojo zvijačo in diplomacijo takšnega bogočloveka ujeti in celo ubiti - in to povrh vsega še brez kakšnega oprijemljivega razloga? Pošteno mi povejte, ali še ne uvidite in otipate z rokami svoje velike in grobe neumnosti!"

6 Farizej reče: "Če bi smel odkrito govoriti s teboj, bi ti povedal nekaj, kar bi ti, najvišji zapovednik, o tej zadevi lahko tudi nekoliko odprlo oči; toda s teboj ni mogoče govoriti in se prepirati tako, kot počnemo tempeljski modreci med seboj! Če pa bi smel nekaznovano povsem odkrito govoriti s teboj, bi morda tudi ti ostrmel!"

7 Cirenij reče, celo z nekakšnim zadržanim nasmeškom: "Resnično, dovolim ti govoriti povsem svobodno; zaradi svojih besed res ne boš kaznovan!"

151. Farizejeva tempeljska morala. Mojzesovi čudeži v farizejski luči

1 Tedaj si je farizej vzel pošten zalet, se popolnoma vzravnal in začel govoriti takole: "Najvišji zapovednik! Veliko veš in tvoj razum sije kot najčistejši diamant v sončni svetlobi; toda tudi jaz nekaj vem, čeprav po naši navadi tega tudi vedno ne razkazujem in pravzaprav tudi ne smem razkazovati, kjer pa je potrebno, naj se tudi pokaže! Če človek na tej ljubi zemlji pripada nekemu institutu in je žal po rojstvu, navadi, postavi in po zemeljskem pritisku okoliščin prisiljen zaradi ljubega želodca prisegati na svoj prapor, je s tem na tem svetu že toliko kot mrtev. V začetku seveda še ne povsem; toda postopno čedalje bolj!

2 Če smo namreč pred očmi ljudi brez razlike z vsemi sredstvi zemeljske prisile neprenehoma prisiljeni X delati za D, tedaj ni kaj razmišljati! Zaradi vsake jasnejše misli je treba začeti samega sebe krepko preklinjati in govoriti: 'Izgini, čista svetloba iz nebes! Če sem preklet, da moram biti hudič, naj tudi bom hudič! Ali zvit ali neumen, to zdaj sploh ni več pomembno! Če moram biti X namesto D, to tudi sem; takšnih starih razmer ne morem spremeniti!'

3 Sčasoma se človek lepo počasi vživi v svojo zlobnost in si misli: Če si že rojen za norca in si bil kot tak tudi vzgojen, torej ostani, kar si! Če je tvojemu želodcu dobro, potem je že vse dobro! Jej in pij in uživaj življenje, dokler in kakor ga je le mogoče uživati! Ko potem pride poslednji dan, zadnja ura, tedaj so razvezane vse vezi in vsi zakoni za večno prenehajo za tistega, ki se je vrnil v svoj nič!

4 Laž in resnica si prijazno podata roke tam, kjer je doma popolna ničnost vse biti. Ob takšnih najzanesljivejših in povsem resničnih možnostih je potem seveda povsem vseeno, pod kakšno norčevsko kapo je kdo preživel življenje na tej zemlji. Dokler pa živimo, se je zaradi lastnega zemeljskega blagra treba vendarle nadvse skrbno ogibati vsega, kar bi lahko nekoliko zagrenilo to kratko življenje in ga naredilo neprijetnega; vse drugo je pravljica in himera. Kdor pa ima življenje za nekaj višjega, vara samega sebe.

5 Tega nazora pa ne predstavljam kot v naravi stvari utemeljeno zadevo, temveč le kot posledico, ker mora skoraj vsak človek, ki trdno pripada kakšni kasti svetovnih norcev, ta nazor dojeti in se končno povsem vživeti vanj, ker ne sme misliti, govoriti in ravnati drugače, kot mu predpisujejo stereotipni zakoni kaste. Lahko sem enkrat ali tisočkrat najtrdneje prepričan, da je z Nazarečanom ravno tako, kot mi je prej sporočila tvoja visokost; kaj mi to koristi? Dokler sem zapriseženi član kaste, mi zanesljivo ne preostane nič drugega, kot da z njo na ves glas tulim: 'Dol z njim! On namreč ogroža naš institut in omejuje njegove potrebne dohodke!'

6 Lahko si, seveda čisto skrivaj, mislim: Celotna kasta hoče tako in te je po naključju naredila za svoje orodje! In tako tudi grem in ravnam slepo po predpisih, več ali manj od njih po svojih zasebnih nazorih ne morem in ne smem ravnati! Se bolj skrivoma pa si mislim: Če je na preganjanem v resnici kaj, bo kmalu opravil z nami in kot premaganci pač ne bomo več videli svojih posvečenih soban; če pa ni nič drugega kot še eno novo gobezdalo, kakršnih se je pojavilo že na tisoče, tedaj ga bo konec takoj, ko bi se ga le lahko polastili! Kaj vendar namerava? Nič drugega kot ustanoviti novo in morda še hujšo kasto!

7 O, v začetku je vse videti tako zelo božansko! Poglejmo Abrahamovo življenje in življenje njegovih prvih potomcev! Vidimo, da je božanstvo pogosto celo vidno občevalo z njimi in jih vodilo na pot pravičnih, - nota bene, mi seveda nismo bili navzoči! Toda v Mojzesovem času - kako je bilo tedaj z Abrahamovimi otroki! In spet je bil Mojzes tisti, ki je pošteno proučil stare egiptovske modrece! Bil je seznanjen z vsemi slabostmi egiptovskega dvora, verjetno ga je zažejalo, da bi sam postal vladar tega kraljestva, in si je v ta namen spravil s poti faraonove legitimne prince.

8 Prvi načrt se je ponesrečil. Pobegnil je in si izmislil drugi načrt, da bi s skrivnimi propagandisti svoje rodovno sorodno, sicer pa pod živalsko kraljestvo padlo ljudstvo pošteno spodbodel proti faraonu, ki je bil zaradi uživaštva povsem oslabel. Ko je

izvedel, da je njegovo ljudstvo pripravljeno na udarec, je prišel sam, opremljen z veliko čarovniško močjo, in začel ukazovati kralju. Svojemu ljudstvu, ki je morda še slutilo prejšnja divinativna (božanska) stanja starih očakov, se je predstavil kot poslanec Jehove, pokazal dovzetnemu ljudstvu vsakovrstne povsem nerazumljive čudeže in tako mu je ljudstvo sledilo kot čreda ovac vodilnemu koštrunu.

9 Dobro je poznal lastnost morja, da dvakrat na dan naraste in spet upade. Daleč vnaprej si je ogledal mogočo točko prehoda. Ves zaliv je širok komaj dve zmerni uri hoda. Tedaj, ko je gladina morja izredno nizka, se sredi zaliva vedno za dobre tri ure dvignejo iz vode več kot uro poti široka, trdna kamnita tla in rabijo popotnikom, če noben vihar ne razburka morja, kot najboljši most za prehod. S hitrim korakom ga lahko prečkamo tudi v dobri uri in se tako po najkrajši poti takoj znajdemo v arabski puščavi, ki bi jo sicer po kopnem, ker se morje za tem grebenom razprostira še več ur daleč in je precej globoko, dosegli komaj v štirih do šestih dneh.

10 Mojzes je to zelo modro preračunal, ker je imel, kot sicer nihče na faraonovem dvoru, prav solidno zemljepisno znanje. Množice je z najhitrejšim korakom popeljal čez greben v arabsko puščavo in v najbolj prepadne gorske pokrajine, v katerih, razen morda njegovega tasta in tašče, ni imel nihče ničesar. Zato je to pokrajino in njene druge naravne čudežne lastnosti, ki jih je naš prerok znal gotovo zelo dobro uporabiti, zanesljivo dobro poznal.

11 Toda pustimo zdaj to in se še nekoliko ozrimo po Izraelcih, ki so potovali čez morje, in vidimo jih, kako so hiteli čez prehod kot na krilih vetra, ko je faraon, zdaj vnet od jeze in togoten, svoji vojski ukazal, naj po isti poti plane za Izraelci. Če bi faraon prišel prej, naš dobri Mojzes gotovo ne bi bil odnesel cele kože; toda počasnost in odstranjevanje mnogoterih ovir sta zadržala faraonovo vojsko. Mojzes je dosegel pomembno prednost in srečno ušel sovražniku. Ko je torej faraon, ki je sledil Mojzesu po istem grebenu, dosegel komaj sredino omenjenega grebena, se je morje začelo, kot navadno, zelo hitro dvigati in gnati svoje valove čez faraonovo vojsko in ta je, razumljivo, zanesljivo umrla v valovih."

152. Nadaljnje razlage starozaveznih čudežev

1 Tedaj je Cirenij prekinil pripovedovalca in mu rekel: "Tako zelo neumen, kot sem v začetku mislil, pač nisi; toda ker se zdi, da poznaš stvari tako dobro povsem iz narave, bi vendarle rad izvedel, kako mi boš razložil znani pojav iz skrinje zaveze, in sicer vsakdanji steber dima in vsakonočni ognjeni steber. Kako je torej nastal ta po

tvoji čisto naravni in nečudežni poti?"

2 Farizej povsem lahkega srca spregovori: "Visoki zapovednik! Le majhen pogled v staro vojskovanje - in s slavno in tako zelo pobožanstveno skrinjo zaveze je konec! Zaboj sam je bila na staroegiptovski način konstruirana naprava, ki je na veliko proizvajala elektriko. Za nadvse zapletenim zabojem je bila železna ciza, s katero so delali dim. Napolnili so jo z raznimi rečmi, ki so se močno kadile in večinoma tudi zelo smrdele, kot so perje, dlaka različnih živali in tudi človeški lasje; te dimne sestavine so posuli z žveplom, smolo in *salnitrom* (solniter = sol nitri = soliter), nato pa to cizo prižgali. Nastal je gost, močan dim, ki je v kratkem času, posebno če so cizo hitro vlekli, kot gosta megla zakril pot za seboj in zasledujočemu sovražniku odvzel pogled na premike in položaje preganjane vojske, obenem pa je tudi, ker je kamelam, konjem in slonom nevzdržno zoprn, te živali pripravil, da so se obrnile in umaknile - to pa zasledujočemu sovražniku gotovo ni bilo pogodu. Da so za bežečo vojsko pogosto vlekli več takih ciz, je samoumevno. - To bi bila v pravi podobi tako čudežna in presveta Mojzesova skrinja zaveze, in lahko ti, najvišji zapovednik, z mirno vestjo tudi rečem: *Sapienti pauca* (pametnemu je dovolj malo)!

3 Cirenij reče: "Dobro, pustimo torej to! Kako pa bi mi potem razložil zrušenje obzidja starega, velikega mesta Jerihe? Skrinjo zaveze so nosili okrog mestnega obzidja, spremljali so jo z mogočno donečimi pozavnami, kakršne so imeli že stari Egipčani v templjih, in mislim, da so se že ob tretjem obhodu zidovi sesuli kakor kaša. Kako je bilo to mogoče? Z zvokom milijona pozavn tega pač nikoli ne bi bilo mogoče povzročiti! Razloži mi torej tudi to na svoj naravni način!"

4 Farizej reče med glasnim smehom: "No, to bo menda vendar povsem očitno. O starih Egipčanih se prepričljivo govori, da so s pravo uporabo elektrike razbijali sovražnikove ladje in jih sežigali. Vemo tudi, da je omenjena skrinja večkrat potovala okrog jerihovskega obzidja - in Jozue je seveda resnično vedel, zakaj je to storil! Z uporabo in delovanjem skrinje je moral biti zelo seznanjen! In znova pravim: *Sapienti pauca!"*

5 Cirenij reče: "Da, zveni prepričljivo; toda če skrinja ni bila nič drugega kot električni stroj, bi vendar morala biti to še dandanes!? Zakaj pa dandanes nima istega učinka?"

6 Farizej reče: "No, tudi vzrok za to bo menda zelo razumljiv. Oglejmo si hišo, ki je stara približno tisoč let, ali ladjo ali suknjo; zaradi takšne starosti bo najbrž tudi zelo spremenjena! Celo kamni v tisoč letih pogosto zelo opazno razpadejo - toliko bolj star

les in manj plemenite kovine, kot sta recimo baker in železo; celo zlatu se tisoč let kar pošteno pozna!

7 Mi še imamo staro, umetelno skrinjo, ki pa je sčasoma postala že tako poškodovana, da od prvotne učinkovite opreme ne vsebuje nič več, kot nimajo starčevska usta zdravih zob, ki so jih že zdavnaj izgubila. Poleg tega so Babilonci tempelj s skrinjo vred temeljito izropali. Mi pa ne razumemo, kako je bila skrinja nekoč izdelana. Naredili smo sicer po obliki povsem enako; toda delovati ne more tako, kot je stara, ker ji manjka notranja oprema in ji tudi mora manjkati, ker je v tem času vsaj pri nas nihče več ne zna opremiti. - Menim, najvišji zapovednik, da sem se tudi o tem izrazil kolikor mogoče jasno!"

8 Cirenij reče: "Da, če pa je že vse tako utemeljeno na pretanjeni pobožni prevari, kako moreš potem z vsem svojim zdravim nazorom in uvidom ostati kondicionirani član takšne sleparske ustanove?"

9 Farizej reče: "Prav to je satanovo seme! Ker sem postal član kaste, ko sem bil še povsem slep! Odprtih oči bi se ji tudi težko kdaj pridružil! Ko pa sem enkrat že poleg in vidim, da je ves svet norišnica, no, pač po sili razmer igram norca zaradi ljubega trebuha kot tudi zaradi zdravja kože, ki bi jo rad ohranil celo! Dezertiranje pri naši kasti iz premodrih razlogov še vedno brez vsake popustljivosti kaznujejo z nikakor prijetno smrtjo s kamnanjem! - Menim, da je ta odgovor tudi zelo razumljiv in dovolj razumno utemeljen."

153. Farizejeva naravna filozofija

1 Cirenij reče: "Iz vsega, kar si mi zdaj povedal in razkril, pa tudi jasno izhaja, da ti kot pobožen Božji služabnik še nikoli nisi veroval v Boga; kako pa ste lahko celo zelo strogi služabniki bitja, ki za vas sploh ne obstaja?"

2 Farizej reče: "No, to tudi čisto zlahka razložim iz prej navedenega izredno tehtnega in za vse čase veljavnega razloga! Kaj zmore še tako prebujen otrok proti oblasti in telesni moči svojih staršev in pogosto preneumnih učiteljev? Mora se ukloniti! Postavim primer: Vi Rimljani ste nas s svojo nepremagljivo močjo podjarmili. Kdo od nas se je mogel upreti vaši oblasti? Vi pa bi nam na primer namesto vaših zelo modrih in pravičnih zakonov v strogo spoštovanje naložili najneumnejše. Bi mi, slabotni, mogli storiti kaj drugega, kot jih prav tako natančno spoštovati, kot spoštujemo zdajšnje modre? Zunanja oblast deluje z nepremagljivo močjo in moramo se ukloniti

njenim naredbam. Na tej zemlji je vendar vse le videz in ne resnični obstoj.

3 Iščemo resnico, iščemo Boga. Kje in kaj pa je resnica in kje in kdo je Bog?! Vsako ljudstvo pozna in ima drugega boga in po tem določa načela, ki so temu ljudstvu ponujena kot sveta resnica. So morda zato tudi za nas resnica? Temu se smejimo in sploh ne moremo razumeti, kako more neko ljudstvo verovati takšne nelogične, najbolj neumne reči! Zdaj pa pojdimo k tistemu ljudstvu in ga vprašajmo, kaj sodi o naši veri, če o njej kaj ve, in tudi ono ne bo razumelo, kako moremo mi verovati in spoštovati vse naše! Nekaj dobrega za ohranjanje javnega reda je povsod - toda zaradi tega to še zdaleč ni resnica in še manj božanstvo, ki resnično nekje biva!

4 Sonce tam zgoraj je resnica in je delujoče božanstvo samo zase in tudi za nas, čeprav se moramo zadovoljiti zgolj z njegovim sijem, zato je tudi tu na tej zemlji veliko več videza kot kakšne resnične biti. Ali ne povzroča vsega tukaj sončni sij? V se, kar obstaja, raste zaradi sija sončne svetlobe in njene čudovite toplote, in dokler obstaja, obstaja , in živi zaradi sija resnično vsemogočnega sonca; vse je namreč z ene strani stalno osvetljeno do polovice, druga polovica ima senco.

5 Na nebu torej v velikem sijaju kot popolna resnica blesti resnično svetlo sonce. Zemlja in vse na njej je delo njegove svetlobe ali sija, torej tudi samo bolj odsev kot bit. Za navidezno bit jo vse zemlje in vseh stvari je neuničljiva senca kot popolna laž; in prav senca je tista, ki jo vsi popotniki iščejo in najbolj ljubijo, in spanje v splošni zemljini senci, ki ji imamo navado reči 'noč', je in ostane največje, najkrepilnejše in najprijetnejše poživilo življenja po delu in težavah dneva!

6 In zato se mi tudi zdi, da bi ljudje, če bi vladala najčistejša mogoča resnica, moralno vzeto, lahko prav tako stežka obstali kot njihovo telesno bitje brez spanja. Kar je torej telesu spanec, to je dobro zamišljena laž celotnemu moralnemu človeku. In tu potem seveda ne gre za to, kakšno obliko naj bi imela laž! Če le zagotovi moralnemu človeku vsaj. nekoliko zadovoljiv in zelo poživljajoč počitek upanja ter polovično osvetljeno in zlahka sprejemljivo zaupanje, je laž dobra in gre lahko najčistejša resnica k njej prosit za kruh.

7 Dokler prebivajo ljudje na zemlji, je bilo tako; zdaj je tudi tako in bo tako tudi ostalo do mogočega konca vseh časov. Ljudje bodo neprenehoma iskali resnico, pri tem pa jedli in se hranili iz sklede laži. Zmeraj bodo med zelo številnimi neumnimi ljudmi tudi modri, ki bodo ljudem ponujali svetlobo resnice. Toda kolikor močneje bodo ljudi osvetljevali zmeraj le po eni strani, toliko določneje in izraziteje se bo za spredaj

najsvetleje osvetljenim človekom lahko videla senca kot stal na posledica svetlobe!

8 Kakor pa svetloba zmeraj povzroča tudi senco, prav tako je posledica najčistejše resnice tudi zmeraj najbolj gola laž. Brez resnice tudi laži ne bi bilo in brez laži zlahka tudi resnice ne. Vsaka resnica pa skriva v sebi vsaj sposobnost, da povzroči laž tako kot svetloba senco. Katera od obeh je torej boljša za človeka, o tem naj se vpraša vsak človek sam, toda zvesto in odkrito, brez vsake prevare! Pravičen sodnik sodi lažnivca in sleparja po zakonu in živi od svoje službe; kje pa je tisti, ki mi lahko na splošno razloži, da je zakon sam resnica? To je privzeto in sankcionirano načelo, tukaj tako, drugje drugače! Kje je resnica tam, kjer ena laž kaznuje drugo? - Tudi tu spet pravim: *Sapienti pauca!"*

9 S tem je imel Cirenij za zdaj dovolj, odslovil je farizeje in Mi rekel: "Ne! Slišiš? - Česa takega še nisem nikoli doživel! Roklus je tudi znal govoriti v svoji čisto razumarski sferi; toda v svoji notranjosti sem mu zmeraj ostal kos. Ta farizej pa me je zdaj tako zabil, da mu na to sploh ne morem nič ugovarjati! Farizeje sem si zmeraj predstavljal veliko neumnejše; toda ta mi je dokazal, da sploh niso neumni! Kaj pa bomo zdaj storili z njim?"

154. Cirenijevo sklicevanje na Gospodove čudeže

1 Jaz rečem: "Zdaj pa naj ti razloži še Moje čudeže in prepričal se boš, da ti jih bo znal razložiti prav tako naravno kot prej Mojzesove! Šele potem mu bomo pokazali, kako zelo se moti. Pokliči ga nazaj in stori to, kajti ta je namreč pravi sočnež!"

2 Cirenij je pri priči storil, kar sem mu svetoval, in družba farizejev je iz spoštovanja prišla globoko sklonjena pred vrhovnega namestnika, in farizej, ki je vodil pogovor, je globoko sklonjen vprašal, kaj jih zdaj čaka po njegovem visokem sklepu.

3 Cirenij reče: "Nič drugega, kot da bomo še naprej na tvoj način, ki mi postaja čedalje razumljivejši, zasledovali božanstvo, človeško vero, preroštvo in čudodelništvo, ki se ob njem pogosto pojavlja; kajti priti moram na jasno, ali tako ali drugače!

4 Prej si mi res zelo razumljivo pojasnil zgodbo o Mojzesu in starih čudežih in te pojave si lahko zamislim kot resnične po tvoji razlagi bolj kot po kateri koli drugi. Seveda mora to zaradi ljudstva ostati strogo med nami! Toda glej, kljub tvoji razlagi

me kot težka skrb in odgovornost teži to, kar sem tukaj resnično na najbolj čudežni način na svetu videl in opazoval s svojimi očmi; za vse to so tukaj priče iz skoraj vseh pokrajin sveta: pogani in Judje, eseni, skitski kralj Ouran s svojim spremstvom, celo Perzijcev ne manjka - same avtoritete prvega modrostnega razreda, kakor je pač v tem času zastopana modrost.

5 Glej to čudovito kopališče in šele njegovo notranjo, nadvse krasno in neprecenljivo opravo, vrt, ki ga daleč okrog obdaja varovalno obzidje! Poglej v vrtu čudovito sadje vseh najžlahtnejših vrst in sort! Prepolno bujno drevje z mnogimi že dozorelimi sadeži. Opazuj dalje čudovite vodne izvire, da bi težko kje našli boljše! Potem obrni svoj pogled k morju! Glej pristanišče z nadvse trdnim varovalnim zidom, ki sega do globokega morskega dna, pet ladij, zapiralno verigo! Nato se ozri na kraj, kjer je prej stala velika, mornarjem pogosto zelo nevarna skala! Glej, niti sledu o njej ni več do najgloblje globine!

6 Poglej tja daleč čez morje v pokrajino okrog Genezareta! Ali ni bila tam pred dvemi ali največ štirimi tedni strašno visoka skala, katere navpične stene so segale globoko v vodo in prej na njen vrh nikoli ni stopil noben smrtnik? Tisočletja so stekla čez njeno kljubovalno čelo in na njenih granitnih gmotah ni mogel zob časov nič opraviti. Toda pred prej omenjenim rokom, kakšne štiri tedne je tega, je prišel tja ravno prerok iz Nazareta, ki ga vi preganjate, in je poleg številnih drugih čudežev naredil tudi tega, da je tisto skalno goro naredil tako položno in dostopno, da se zdaj nanjo brez vsake nevarnosti od vseh strani zlahka povzpnejo celo otroci.

7 Kdo ni poznal nadvse nezdrave genezareške mrzlične okolice? Vsi so bolehali za mrzlico, ki je izčrpavala življenje, posebno tujci, ki so neredko morali tam hirati več let, da so se navadili na podnebje in toliko ozdraveli, da so lahko potovali naprej. Celo naši povsem zdravi in najkrepkejši vojaki so pogosto zboleli na smrt in so polnili bolnišnice. Prerok iz Nazareta je prišel tja, blagoslovil pokrajino in zdaj je ena najbolj zdravih v vsej Galileji in vsi bolniki so v trenutku ozdraveli.

8 No, to so dejstva, ki so se zgodila pred našimi očmi, nas pa res nihče ne more obdolžiti, da smo lahkoverni ljudje, katerim lahko vsak čarodej iz Egipta, Indije ali Perzije proda svoje čudeže za čisto zlato. Tu je nekaj, ob čemer se ustavi vsak razum. Dopuščam, da se lahko vsi čudeži, ki se nanašajo na Mojzesa, razložijo povsem naravno; prvič, imajo - gledano v tvoji luči - precej močan pečat naravnosti, in drugič, razen težko razumljivih knjig, ki naj bi izhajale iz njegove roke, nimamo

nobenih drugih prič, ki bi nam lahko dale boljše podatke o tem. Grški kronisti vedo o tem malo ali nič.

9 Pa naj že bo, kakor hoče; pustimo daljno preteklost in se ukvarjajmo s to nadvse veličastno čudežno bleščečo sedanjost jo! Kako neki mi boš razložil te nove čudeže? Resnično, nadkraljevsko te bom poplačal in odlikoval, če mi lahko pomagaš iz mojega divinativnega sna, in obljubljam ti celo svojo najdejavnejšo podporo za preganjanje in uničenje tvojega zloglasnega preroka!"

155. Pouk farizejev z vinskim čudežem

1 Farizej reče: "Kdaj je bil ta Nazarečan tu in kako dolgo se je tu zadrževal in ali je bil že prej kdaj tu?"

2 Za Cirenijem je stal tudi stari Marko, ki je prevzel besedo in rekel: "Ta Božji človek prej še nikoli ni bil v tej okolici, z nekaterimi Svojimi učenci je prišel sem šele pred približno osmimi dnevi in ni prinesel s seboj nič drugega kot Svojo vsemogočno voljo in Njegovi učenci so bili zmeraj kot jagnjeta okrog Njega.

3 Prvi čudež pa je bil, da mi je ukazal, naj vse svoje precej številne vinske mehove napolnim z vodo, kar sem s svojimi otroki tudi takoj naredil. In glej, komaj so bili mehovi napolnjeni, že se je tudi voda, kot jo vsebuje jezero, spremenila v najboljše vino! Tu je še polna kupa ravno tega čudežnega vina! Pokusi ga in povej, kaj meniš o njem!"

4 Farizej je vzel kupo, pokusil vino skoraj do dna kupe in rekel: "Resnično, boljšega vina moj jezik še ni okusil! Ali je tvoja izjava, stari vojščak, zagotovo resnična?"

5 Marko reče: "Kdor me pozna, bo vedel, da mojega jezika še nikoli ni omadeževala nobena laž. Kdor pa še vprašuje, še zmeraj nimam močne vere. Da pa ti nekoliko približam zadevo in spodbudim tvoj pisani naravni razum, te povabim, da greš z menoj s tem povsem praznim vrčem k jezeru in ga sam napolniš z vodo in zagotavljam ti, da bo prerok, ki je med nami, samo s Svojo voljo vodo v trenutku spremenil v vino! Če pa bi se ti zdelo, da je vrč morda že pripravljen v ta namen, vzemi eno svojih posod in pojdi k morju, tam na poljubnem kraju zajemi vodo, in ko bo v vrču, bo tudi v trenutku spremenjena v vino, kakršno si zdaj pokusil! Če lažem, naj ta nova hiša z vrtom in z vsemi mojimi drugimi velikimi zakladi postane tvoja popolna lastnina!"

6 Tedaj je farizej potegnil iz žepa ogrinjala zlato kupo in rekel: "Bom videl. Če bo jezerska voda v njej postala takšno vino, tedaj ta dragocena kupa pripada tebi!"

7 S temi besedami je farizej skupaj s svojimi tovariši pohitel k jezeru in zajemal vodo in voda v kupi je vselej postala vino.

8 Ko so se tudi vsi tovariši prepričali o tej veliki in prečudežni resnici, so nadvse začudeni pohiteli nazaj k staremu Marku in farizej je rekel: "Tu, vzemi kupo; stavo si namreč dobil! Da, tu je zdaj obtičal tudi moj razum! Kaj naj rečem k temu? To niso naravne reči! To je zelo čudno: Ne le okusa, temveč tudi obilo vinskega duha je bilo v vinu, tako da smo se vsi skoraj opijanili! Tu res ne more delovati nič drugega kot Nazarečanova volja, in to nam rabi kot dokaz, da so tudi drugi njegovi čudeži nastali enako!

9 Ko imamo pred seboj večno naravnost pojavov na tej zemlji in nismo nikoli videli nobenega čudeža - razen perzijskih čarovnij in zapisanih čudežev, ki pa so zmeraj zaviti v velik misticizem - se nam nazadnje zdi neverjetno celo tisto, kar smo zdaj končno resnično in nedvoumno doživeli sami.

10 Toda kaj nam vse to pomaga, če ne moremo razumeti vzroka za to? Da, najvišji zapovednik, ob teh pojavih, ki so brez dvoma takšni, preneha vsaka naravna razlaga! To je namreč resnično čudež! Tega je prav tako nemogoče naravno razložiti kot stvarjenje sveta iz, za naše pojme in zaznave, prvotnega niča. V se stvarstvo torej ni nič drugega kot fiksirana volja Božje pramoči in prabiti."

156. Farizejev dvom o obstoju Boga

1 Zdaj spet Cirenij reče: "Prav dobro, za zdaj sem z vami tudi tako zadovoljen in pri tem ostanimo; toda zdaj se pojavlja drugo vprašanje, in to je: Ker so ta dela prav gotovo najčistejši čudeži in so Mojzes in številni drugi preroki in vidci tega moža, ki pred nami dela tako nezaslišane stvari, natančno vnaprej in tako podrobno opisali, da ni mogoče trditi, da bi lahko mislili še koga drugega, se vsaj meni dozdeva, da so njihova prispodobna preddejanja vendarle lahko bila čudežna! Da so pri tem uporabili tudi marsikaj naravnega, ni mogoče zanikati; toda v celoti je večina vendarle gotovo bila velik čudež, ki ga je povzročila, tako kot te čudeže tu, edinole vsemogočna Božja volja, ki se je kot Božji duh razodela po ljudeh. To je moje mnenje. - Kaj pa ti meniš o tem?"

2 Farizej reče: "No ja, če so stvari takšne, potem, kolikor vem, temu tvojemu mnenju ni mogoče ravno veliko ugovarjati; le eno je pri tem težko ali pa sploh nemogoče razumeti: zakaj Bog, če kakšen obstaja, pusti človeštvo tako dolgo tako globoko padati in končno šele zdaj spet enkrat obudi vidca in preroka, ki povsem oslepelemu človeštvu spet nekoliko povrne vid, toda pri tem nazadnje sam postane žrtev sproščenih divjih strasti izrojenega človeštva. Bog daje preroku prav gotovo čudežne moči, o katerih zdaj ne morem več dvomiti; nazadnje pa se navadno prerok kljub temu pusti premagati surovi moči človeških rok. Skoraj večina meni znanih prerokov je nazadnje nasilno izgubila svoje zemeljsko življenje. Zakaj jih pa tu ni varoval vsemogočni Božji duh?

3 S tem pa nikakor nočem božanstvu česa očitati in govoriti: 'Ni bilo pametno pustiti, da je z Božjim duhom napolnjen človek zemeljsko propadel v surovem, najbolj materialnem nasilju ljudi!'; njegova obuditev pa je bila zelo okrnjena glede na čedalje sebičnejše človeštvo. Očitno je namreč nadvse čudno gledati, kako človeka, ki je prej zgolj z voljo lahko prestavljal cele gore, v kratkem času ljudje zvežejo, vržejo v ječo in nekaj dni ali tednov pozneje pogosto najbolj škandalozno ubijejo. To njegovim najtesnejšim privržencem in častilcem vzame pogum in mnogi se potem morda vrnejo k svoji stari neumnosti, ki pa jim zagotavlja vsaj zemeljsko življenjsko varnost.

4 Kako dolgo je že tega, ko je neki Janez v puščavi ob Jordanu z vsakovrstnimi resnično velikimi znamenji pričeval o svoji napolnjenosti z Božjim duhom?! Herod ga je dal zapreti in kmalu nato v ječi povsem tajno najgnusneje obglaviti. Imel je že res veliko množico učencev in mnogo tisočev se mu je v dokaz sprejemanja njegovega resnično povsem čistega nauka dalo krstiti v Jordanu; prepotoval je namreč ob Jordanu skoraj vso Galilejo in Judejo. Ko pa so potem njegovi številni privrženci izvedeli, kaj se je zgodilo z njihovim učiteljem, so se zbali in prestrašili in niso več zlahka pokazali, da so od Janeza v Jordanu prejeli krst z vodo; bali so se namreč, da bi nenadejano morali biti deležni žalostne usode svojega mojstra. Edino to se zdi mojemu razumu, ki doslej še nikoli ni bil zabit, res nekoliko nedosledno in kaže malo modrosti v blagor človeštva in za naše pojme veliko premalo dobre volje.

5 Pod nevidnim vladarstvom slepega Fatuma (usode) poganov si lahko nekaj takšnega prav dobro mislimo - vendar pa zelo težko pod vladarstvom nadvse modrega, dobrega, pravičnega in vsemogočnega Boga! To je bil tudi poglavitni razlog, da sem sam pri sebi povsem odstopil od vere v Boga. Resnični prerok bi moral vse do svojega konca imeti nepremagljivo obrambno sposobnost, proti kateri

ne bi mogle nič opraviti vse zemeljske oblasti in moči - potem bi iz tega že lahko prepoznali in tudi za vse čase ohranili resnični, Božji element; tako pa večina vidcev in prerokov doživi slab zemeljski konec in s tem spet postavijo pod vprašaj vse Božje, kar so prej posejali. Tako Mojzes sam ni smel stopiti v obljubljeno deželo in za njegovo telo se je moral nadangel Mihael cele tri dni bojevati s satanom in se nazadnje umakniti brez zmage. Da, le zakaj to? Le zakaj mora na tej zemlji zlo načelo skoraj zmeraj zmagati nad dobrim načelom?

6 Pravimo - in to celo upravičeno: Celotno človeštvo ali moralni svet leži v zlu in je hudoben. Toda le iščimo vzrok in našli ga bomo približno v tem, kar sem pravkar povedal! Mi ljudje lahko počnemo, kar hočemo, pa ne bomo niti sebe niti drugih poboljšali; kajti tu nas zmeraj omejujejo oblasti sveta in povsod velja: 'Le do tu - potem pa niti za las naprej!' Ne smemo niti raziskovati niti tuhtati. Železna postava prisili vse glave pod en klobuk. Kdor se drzne premakniti, je za ta svet izgubljen; ali pa je s tem pridobljen za kakšen drug svet? No, o tem vemo še veliko manj zanesljivega kot o tem, kaj se bo zgodilo z ljudmi sto let za nami!

7 Samo resnični vidci in preroki bi lahko odpravili to zlo. Tako bi ljudje imeli vedno pred očmi nepremagljivo Božjo moč in oblast, ohranili bi pravo vero in tako bili pošteni, dobri ljudje. Tako pa bo od časa do časa le tu in tam, ko so se ljudje že prej ponižali pod živalsko kraljestvo, obujen kakšen prerok, ki nekaj časa pridiga modre nauke in z najrazličnejšimi presenetljivimi čudežnimi močmi ljudem povsem veljavno izpričuje božanskost svojega poslanstva; toda kako dolgo to traja?

8 Ker po Bogu in resnici hlepeči ljudje v velikih množicah prihajajo k njemu, postanejo stari oraklji in nadvse materialno-egoistične duhovniške kaste besno ljubosumni in začnejo preroka preganjati, ker se bojijo izdaje svoje lažne stvari in silnega zmanjšanja svojega ugleda in svojih velikih dohodkov. Nekaj časa zoper njega ne opravijo nič, ker jih s svojo božansko močjo potiska nazaj v prah.

9 Toda v nekaj letih, ko je že mnogim tisočem pomagal, da so spregledali, se Božja moč umakne od njega in on sam postane plen najpodlejšega človeškega maščevanja! Tedaj so njegovi spreobrnjenci prestrašeni, ne vedo ne kod ne kam. Bojazen, strah, groza in dvom prevzamejo učence, če jih ni prav veliko; če pa jih je že cela vojska, tedaj navadno nastane najstrahotnejša verska in mnenjska vojna, ki se ne konča, dokler ni ena stran druge povsem uničila.

10 Zdaj pa vprašam in pravim: Če kot izkušeni in razumni ljudje trezno opazujemo

takšne stvari in takšno početje, ali lahko ob tem in po tem pridemo do žive vere v Boga?! Ali mar nismo prisiljeni misliti: Glej, zgolj človeško delo! Bog pa je po besedah Pisma večni oddaljenec in ni nikoli bližnji! - Imam prav ali ne?"

11 Cirenij reče: "Glede na to, kako ti razmišljaš, bi lahko tvoje mnenje vsebovalo marsikaj - toda le v tosvetnem, človeško-družbenem pogledu. Mi pa smo zdaj že nekoliko bolje seznanjeni z najmodrejšim Božjim načrtom s človeštvom te zemlje in poznamo veliki Božji 'zakaj'! Zato ti ne morem reči nič drugega, kot da je tvoje mnenje popolnoma zmotno. Upam pa, da boš še tudi ti mislil drugače. Zdaj pa pojdi s svojimi tovariši spet tja in pridi, ko boš poklican! Oglej si prej čudeže, razmisli o njih in iz tega ti bo postalo jasno, kako neumno in tvegano je bilo tvoje preganjanje velikega Mojstra iz Nazareta!"

12 Farizeji so se globoko priklonili in odšli proti novi Markovi hiši, da bi si jo ogledali. Na Moj namig jih je Marko sam spremljal v novo čudežno hišo, v vrt, in potem k jezeru, da bi jim vse pokazal in pojasnil.

157. Zemlja, vadbena šola za Božje otroke

1 Cirenij pa Mi spet reče: "Gospod, iz Tvojih Božjih ust sicer vem, zakaj je na svetu vse tako in se tako godi, in poznam Tvoje božansko najmodrejše načrte v zvezi z vzgojo ljudi v vseh časih in v vseh conah te zemlje; toda ob vsem tem Ti moram vendarle odkrito priznati, da so nazori tega farizeja, zemeljsko vzeto, pravilni. To od alfe do omege resnično ni svet ljubezni in resnice, ampak zelo hudoben svet, poln sovraštva, laži, prevare in krivice! Seveda pa bi lahko bil tudi drugačen! Toda zdaj je pač tako in ne bo nikoli postalo drugače in zemlja je obsojena na to, da bo ostala hiša tarnanja, in njeni človeški otroci morajo zmeraj trpeti na njenih tleh! Toda lahko bi bilo vendar drugače!"

2 Jaz rečem: "Da, da, seveda bi lahko bilo drugače, tako kot je tudi na nešteto drugih nebesnih telesih drugače; toda tedaj ta zemlja ne bi bila izbrana za vzgojo tistih ljudi, ki so določeni in poklicani, da postanejo Moji otroci!

3 Se lahko resnična, silna ljubezen kdaj povsem razodene kot takšna med ljudmi, ki so sami čista ljubezen?! Kakšen preskusni kamen naj damo za vajo v potrpežljivosti, ponižnosti in krotkosti ljudem, ki so že od rojstva napolnjeni z vso ljubeznijo?!

4 Če pa bi Jaz naravo vsakega človeka oblikoval tako, da bi bila brez njegovega

sodelovanja že od rojstva nadvse popolna, kakšna vaja življenja in samonapredovanja bi bila zanj sploh še mogoča?!

5 Za kakšno dejavnost bi bili končno lahko uporabni takšni duhovi? Povem ti: Tedaj bi vendar imela drevesa v gozdu in skale v gorovju v samodejavnosti, ki je nujna za svobodno življenje, mnogokratno prednost pred človekom, v vsem dovršenim že od rojstva!

6 Človek, ki bi bil fizično povsem izoblikovan in bi imel zmeraj pred seboj pogrnjeno mizo z vsakovrstnimi slastnimi jedmi in pijačami, da pri njem nikoli ne bi bilo govora o lakoti in žeji, ki bi povrh tega imel tudi prekrasno stanovanje, poleg tega pa tudi vse najpopolnejše duhovne sposobnosti, da bi lahko do najmanjše podrobnosti videl in slišal vse od blizu in daleč, ko bi tudi vse to užival in se z vsemi sporazumeval in ga nikoli ne bi doletela niti najmanjša neprijetnost, takšen človek gotovo niti za trenutek ne bi zapustil svojega počivališča!

7 Povem ti: Takšen človek bi bil celo do Mojih največjih čudežev prav tako ravnodušen kot do snega, ki je v Adamovem času pokrival gore z oblačilom večne nedolžnosti! Ali misliš, da bi Meni samemu Moja neskončna, večna življenjska popolnost kaj koristila in Me osrečevala? Resnično ne!

8 V nešteti mnogoteri rasti Mojih prav tako nešteto nepopolnih otrok, v njihovem naraščajočem spoznanju in izpopolnjevanju in v njihovi dejavnosti, ki raste iz tega, je tudi Moja najvišja blaženost. Njihovo veselje nad trudoma doseženo, popolnejšo sposobnostjo je tudi Moje zmeraj novo veselje, in Moja neskončna popolnost dobi neprecenljivo vrednost šele s tem, ko si še nezreli otroci čedalje bolj prizadevajo zanjo in se deloma razodeva tudi v njih v jasno zaznavni rasti. Razumeš, kaj ti hočem s tem povedati?!

9 Če ne bi bilo tako, misliš, da bi se sploh kdaj ustvaril kakšen svet in kakšno živo bitje na njem? Vse to Mi je bilo že od vekomaj nujna potreba, brez katere ne bi nikoli ustvaril zemlje in je oživil z vsakovrstnimi bitji.

10 Kakor je, tako mora ostati! Jaz nisem prišel, da bi dal zemlji mir in mrtev počitek, temveč meč, boj po meri višje dejavnosti. Šele v primerjavi s sovraštvom postane ljubezen resnična in živa dejavna moč in mirna smrt se ji mora umakniti. Zaradi stiske, ki ga spremlja, postaja človeštvo dejavno, sčasoma potrpežljivo, krotko in vdano v Mojo voljo. Če ne bi bilo laži z njenimi grenkimi posledicami, kolikšno vred-

nost bi imela sama resnica?! Le kdo si podnevi prižiga svetilko in kdo ceni vrednost goreče oljenke ob sončni svetlobi?!"

158. Stiska kot vzgojno sredstvo

1 (Gospod:) »Vse, kar pač obstaja je dopustno, torej mora obstajati kot izbijalni klin za poboljšanje ljudi. Vsako napredovanje pa zahteva dejavnost, ta pa nagib in vzvod, ki mora seveda zmeraj povsem ustrezati načinu dejavnosti.

2 Torej je treba na vse, kar označujemo kot nasprotno moralnemu zakonu in zato kot zlo in slabo, gledati le kot na dovoljeni vzvod; za čistega je torej vse čisto in dobro, za slabotnega in nečistega pa je in mora biti drugače, ker potrebuje še marsikak dejavnostni vzvod.

3 Ko so bili Abrahamovi otroci v Mojzesovih, Aronovih, Jozuetovih časih in še pod prvimi sodniki deležni vidnega Božjega vodstva, brez mejne modrosti, ob tem pa največje zemeljske blaginje, so se polenili kakor polipi in ostrige na morskem dnu. Po prerokih sem jih večkrat spodbujal in celo pozival k dejavnosti in budnosti; toda odgovorili so: 'Če kaj delamo, lahko naredimo tudi greh, in ta potem uniči vse, kar smo storili dobrega; če pa ne delamo nič, tudi grešiti ne moremo in smo brez greha pravični pred Teboj, o Gospod!' - Tako so potem čedalje bolj filozofirali in se vsestransko polenili. Posledica tega je bila naraščajoča stiska in sčasoma fizična in tudi moralna slabost.

4 V takšnem stanju so se potem vendarle spet obrnili Name in Mi obljubili, da bodo ravnali po pravem življenjskem redu. Nekaj časa jim je šlo spet prav dobro in lepo; ko pa je kot sad dejavnosti znova nastala blagoslovljena blaginja, se je spet začel stari lenobni ples. Bili so bogati z vsem, hoteli so blesteti in zahtevali so zemeljskega kralja kot zastopnika fizičnega bogastva in blaginje.

5 Dobili so kralja in bil je maziljen. Toda med kraljem in ljudstvom je bila sklenjena tudi pogodba; in to zlo, ki ga je ljudstvo zahtevalo in dobilo, spet ni bilo nič drugega kot za ljudstvo boleč vzvod za novo in prisilno povečano dejavnost.

6 Ko so se kmalu nato kralj in ljudstvo prepustili letargiji, sem moral v surovih in močnih Filistejcih obuditi zunanje, zelo grozeče sovražnike. Začela se je vojna in z njo stiska, ki je prodrla v deželo Mojega ljudstva, ga prebudila in povzročila, da je postalo dejavno in s tem močno.

7 V veliki bedi in pomanjkanju je spet našlo pot do Mene in tako zelo napredovalo v milosti, modrosti in blaginji, da si je komaj mogoče zamisliti. To pa je že med Salomonovim vladanjem povzročilo, da je tedanja dejavnost opešala in kraljestvo se je pod prvimi Salomonovimi potomci dobesedno sesulo. In tako je moralo to ljudstvo nenehno prenašati vsakovrstno pomanjkanje in stisko, da je ostalo vsaj malo dejavno.

8 Zdaj pa je na splošno znova globoko pod živalskim kraljestvom, posebno duhovniški in učiteljski stan. Zato sem tudi Jaz sam prišel v mesu, da bi ta najbolj leni del ljudstva spravil v zadrego in zmedo; in zato Me tudi skušajo ujeti in ubiti, ker se bojijo, da bodo zaradi Mojega nadvse živahnega delovanja in početja izgubili z lenobo dobljeni kruh. Toda njihov trud je seveda zaman.

9 Premočno se je v njih že ukoreninila kal najhujše lenobe. Zato jim je treba najprej odvzeti čut za lenobo in jih razkropiti na vse strani neba, da bodo živeli nomadsko življenje ali pa pristopili k Moji zdaj ustanovljeni novi zavezi življenja in dejavnosti, v kateri ne bo smel nihče držati rok križem, če bo hotel živeti.

10 Kdor tega ne bo storil, bo stradal in trpel žejo in bo moral hoditi okrog v najslabših in umazanih cunjah, oprt na beraško palico, in trdosrčno mu bodo klicali: 'Kdor ne dela, naj tudi ne je!', kajti vsak delavec je vreden svojega plačila.

11 Oh, tedaj se bo že vsak potrudil, da bo kar se da dejaven! Če pa bo kdo vendarle počasen in len, bo mnogim drugim v poduk, takoj kaznovan s šibo.

12 In povem ti: Vsako polenjeno in pomehkuženo ljudstvo, tako kot vsak posamezen človek, jih bo zmeraj dobil s kaznovalno šibo po hrbtu in njegovo ime bo izbrisano iz knjige življenja: izgubil bo svojo veličino, oblast in ugled! Ljudem bo šlo to vedno bolj do živega, priganjalo jih bo k poštenemu delu, in to bo dobro. - Si zdaj dobro razumel vse to?«

159. Prava in lažna vrsta posvetne dejavnosti

1 Cirenij reče : "Da, Gospod in Mojster od vekomaj, imam pa še eno vprašanje: Če postanejo ljudje kar se da dejavni in udeleženi v najmnogovrstnejših vejah življenja, v katerih je na tisoče potreb, pa se seveda tudi opazi, da bodo s tem preveč prešli od duhovne, le vase zazrte življenjske poti, v goli posvetni materializem, to pa pomeni, da se bo le še malo govorilo o prerojenju duha.

2 Obenem pa si mi iz Svojih ust podal nauk, po katerem naj ne bi skrbeli ravno za napredek zemeljskega življenja, kot to delajo pogani, ampak naj bi iskali predvsem Božje kraljestvo in njegovo pravičnost - vse drugo bo prišlo samo od sebe.

3 V kakšnem razmerju je zdaj ta nauk s tem Tvojim novim naukom, po katerem naj bi imeli zmeraj polne roke dela? Glej, Gospod, tega sam pri sebi nikakor ne morem spraviti pod isto streho! Dobro bi bilo torej, če bi mi Ti, o Gospod, to nekoliko pojasnil."

4 Jaz rečem: "Imamo še uro in pol časa in lahko ti seveda odgovorim na to vprašanje. Pazi pa, kaj ti bom o tem povedal v priliki!

5 Glej, dva človeka sta šla k mojstru nadvse koristne in lepe umetnosti! Človek A je to storil zato, da bi se te umetnosti naučil, da bi si lahko sčasoma sam z njo služil kruh. Pridno se je učil in dobro pazil na vse, kar je bilo potrebno za obvladovanje te umetnosti, in je bil nazadnje nadvse vesel, ko je od mojstra dobil spričevalo, v katerem je bilo zapisano, da se je zdaj te umetnosti izučil in je postal mojster. Res, da je bilo v tej umetnosti še nekaj skrivnosti, o katerih ni nič vedel, ampak to ga ni skrbelo, saj je imel spričevalo, s katerim bo brez velikega truda prišel do dobrega kruha, v kar je tudi bil prisiljen.

6 Nagib, ki je pripeljal človeka B k mojstru, pa je bil povsem drugačen in je zato pri njem tudi drugače učinkoval. B-ju ni šlo za kruh, nanj sploh ni mislil, bilo mu je zgolj za umetnost, zaradi nje same. Njegovo edino prizadevanje, ki je zapostavilo vse drugo je bilo, da bi se kar najtemeljiteje seznanil z vsemi skrivnostmi umetnosti, ki se je je učil.

7 Mojster, ki je videl, da temu učencu sploh ne gre za kruh, temveč le za popolno poznavanje božanske umetnosti, pa je imel nad njim veliko veselje; z njim se je še posebno trudil in ga najtemeljiteje vpeljal v vse mogoče skrivnosti umetnosti. Posledica tega je bila, da je potem B kot popoln mojster umetnosti izdelal tako neprekosljivo umetnino, da sta glas in hvala o tem segla celo do kraljevih ušes. Kralj je poklical umetnika, naj tudi njemu pokaže svojo umetnino. Umetnik pa tega nikakor ni storil zaradi pričakovanega dobička, temveč zato, da bi s tem razveselil kralja.

8 Ko si je kralj ogledal veliko umetnino in se prepričal o njeni veliki pomembnosti, je rekel: 'Kaj hočeš, veliki mojster, v zameno? Zahtevaj od mene plačilo, in dano ti bo, poleg tega pa boš odslej med prvimi na mojem dvoru in boš tukaj ustvarjal svojo

umetnost!'

9 In umetnik je odgovoril, močno ganjen zaradi kraljeve milosti: 'Najvišji gospod in najmodrejši vladar in zapovednik! Tvoja milost in tvoje veselje nad to mojo umetnino sta mi največje plačilo! Te umetnosti se z vsemi svojimi močmi nisem naučil niti iz želje po dobičku niti zaradi vsakdanjega kruha, temveč iz čiste ljubezni do same umetnosti in mi je to, da jo najmodrejši kralj priznava za odlično, v največje veselje in najboljše plačilo.

10 Kaj meniš, kaj je zdaj še bolj vzradoščeni kralj storil z umetnikom? - Glej, rekel mu je: 'Šele zdaj vidim, da si popoln umetnik v svoji stroki! Če bi se namreč same po sebi še tako čudovite umetnosti naučil zgolj zaradi zaslužka in kruha, ne bi v njej nikoli dosegel popolnosti. Kdor se nečesa uči, da bi se s tem preživljal, misli zmeraj le na preživljanje in se kmalu zadovolji s površno in malo naučenim, poleg tega pa samo preračunava, kako bi pomanjkanje znanja prikril z lažnim videzom, da ljudje ne bi opazili njegove slabosti in bi ga kljub temu imeli za velikega mojstra. Toda to mu v prihodnje ne bo veliko koristilo, kajti prav njegova slaba in pomanjkljiva dela ga bodo izdala.

11 Ti, ki si se umetnosti izučil zaradi nje same, pa si se prizadeval, da bi se čim bolj poglobil v njene še tako velike in globoke skrivnosti. Šlo ti je za najpopolnejšo resnico umetnosti in prav zato si tudi postal izjemen, resničen umetnik, ki ga lahko porabimo In ker do te ure nisi skrbel za kruh in zaslužek, boš zdaj pri meni dobil resnični, najboljši in trajni kruh in zaslužek! Za prave umetnike, učenjake in modrece imam kot kralj zmeraj obilo služb in s tem povezanega kruha in zaslužka.' - To je torej pojasnilo k tvojemu ugovoru."

160. Egoistični stremuh po prerojenju

1 (Gospod:) "Samo prizadevanje za Božje kraljestvo je najvišja dejavnost. In ko jo dober učenec docela obvlada, se najde tudi kralj, ki pravo zasluženje tudi res poplača; in tako velja v vseh dobrih sferah človeškega življenja, da kjer koli in kar koli dobrega in resničnega stori človek zaradi samega dobrega in resničnega in si s tem prizadeva za pravo popolnost - bo dobil in mora dobiti že samo po sebi upravičeno priznanje in pravično plačilo.

2 Vzemimo za zgled človeka, ki mu gre za to, da bi po tem Mojem nauku dosegel prerojenje duha; za to resnično ne bo prikrajšan nihče, ki si bo prizadeval zanj z vso

vnemo in pravično ljubeznijo. Ta zgledni človek ve, da je ljubezen do Boga in do bližnjega edina pot do tega. Strogo izpolnjuje vse Božje zapovedi, v srcu, kolikor je mogoče, ljubi Boga, izkazuje vsakomur po svojih močeh le dobro in obilno podpira reveže, in kjer zve za kakšnega resnično modrega v Bogu, odide k njemu, mu zelo pomaga in se z njim spoprijatelji.

3 To počne več let; toda kljub temu ne dočaka vsak dan bolj zaželenega, pričakovanega prerojenja duha. Tu in tam sicer opazi svetle trenutke, toda to so le bliski, katerih svetloba ni trajna. Tedaj reče večletni zavzeti kandidat za prerojenje duha: 'Zdaj pa se mi dozdeva, da je prerojenje duha čista pravljica! Polnih dvajset let sem do te ure naredil vse, kar je nauk zahteval od mene in kljub temu še zmeraj tičim tam, kjer sem začel živeti v skladu s tem in se prizadevati za to. Izkušnja kaže, da pri tem ni mogoče doseči nič; najpametnejše je torej, da živim odslej spet posvetno kot pošten človek in se umaknem od vseh varljivih duhovnih povezav (v izv. koneksij)!'

4 In zdaj najpomembnejše vprašanje: Zakaj človek, ki si je vendar pošteno prizadeval, ni mogel doseči prerojenja duha? - Prav zato, ker je delal dobro samo zato, da bi prerojenje dosegel!

5 Kdor ljubi Boga in bližnjega zaradi kakšnega drugega nagiba kot Boga zaradi Boga in bližnjega zaradi bližnjega, ne doseže popolnega prerojenja duha, ker je prerojenje duha najbolj neposredna zveza med Bogom in človekom.

6 Z nepravim nagibom človek zmeraj postavlja medse in med Boga ločilno steno, ki pa je, čeprav še tako tanka, neprepustna za duhovno svetlobo; zato človek ne more postati eno z Božjim duhom. Dokler pa se z njim ne združi, ni mogoče govoriti o popolnem prerojenju duha.

7 Povem ti: Iz duše mora izginiti vsakršna sebičnost in človek mora biti povsem prost, šele potem lahko doseže najvišje! - In zdaj Mi povej, ali zadevo razumeš?"

8 Cirenij reče: "Da, zdaj mi je tudi to povsem jasno. Da, med enim in istim dejanjem je resnično neznanska razlika! Če pa to vemo, že tudi lahko ravnamo povsem pravilno, le trdno voljo moramo imeti - brez te pa tudi ne more biti človek, ki je jasno spoznal edini resnični temelj in pot, po kateri mora hoditi. Da pa to nekdo spozna, je potrebno veliko časa in truda; četudi misli, da vse to ima, se vendarle še prekmalu izkaže, da mu še marsikaj, in celo najpomembnejše, manjka. Toda zdaj mislim, da mi ne bi smelo ravno preveč manjkati! Če pa mi kljub temu še kaj manjka, upam, da mi bo to

ob pravem času priskrbela Tvoja ljubezen, o Gospod.

9 Toda zdaj, kot vidim, se farizeji vračajo in njihov glavni voditelj, zavzeto razpravlja z Markom. Prav radoveden sem, kakšen vtis je naredil nanje globlji vpogled v te Tvoje čudeže!"

161. Vpliv Gospodovih čudežev na farizeje

1 Jaz rečem: "Gotovo izrednega, toda zdi se jim nemogoče, da bi kdo kaj takega lahko naredil v trenutku zgolj z močjo volje, podobne Božji. Zdaj se torej posvetujejo, ali niso bila morda vendarle uporabljena kakšna skrivna naravna sredstva.

2 Zato pravi glavni voditelj že nekoliko nejevoljnemu Marku: 'Da, nas pač ni bilo poleg, zato nas lahko vsi, ki so bili navzoči, soglasno najhuje pretentajo. Saj prav dobro vemo, kako delajo eseni svoje največje čudeže, proti najhujšemu praznoverju ali veri ljudstva pa ne moremo nič. Tisoč ljudi, ki se ujemajo med seboj, lahko naredi največje čudeže in zavede desetkrat tisočkrat tisoč ljudi. V tem skritem in odročnem kotu zemlje ste se lahko ukvarjali s čudežem deset let, ne da bi vas kdo opazil. Potem ko je bil čudež nared, ste povabili tujce in jim nato po dogovoru rekli, da je to stavbo in prav tako vrt in pristan v trenutku ustvaril ta ali oni čudodelnik. In po resnem pričevanju tisočev mora tujec hočeš nočeš začeti v čudež verjeti. Pred *našimi* očmi se mora zgoditi kak čudež - šele potem bomo vanj verjeli tudi mi.

3 Glej, tako se izraža farizejski lisjak! To sem ti povedal samo zato, da bi mu lahko ob njegovem prihodu semkaj dobesedno postregel s tem, kar je vsaj tristo korakov oddaljen od nas govoril Marku; to bo njega in njegove tovariše strašno začudilo, ker bo očitni čudež kakor oster meč pričal proti njegovi trditvi. Sicer bo zahteval še en čudež, toda deležen ne bo drugega kot tega, da mu bomo tu razkrili nekaj njegovih najskrivnejših misli, in to ga bo zelo prizadelo. Zato bodi zbran, Jaz ne bom govoril, ampak bom navdihnil *tebe,* in tudi govorjenje in razpravljanje bom prepustil *tebi!* Zdaj pa se zberi; kajti pri priči bo tu!"

4 Cirenij se takoj z veliko vnemo zbere in se veseli, da bo farizeja prav pošteno obdelal.

5 Farizeji se zdaj z izrazom velikega spoštovanja bližajo Cireniju, vodja pa se globoko prikloni in reče: "Visoki zapovednik! Ogledali smo si vse in ne moremo se dovolj načuditi; tu se namreč razkošje tesno prepleta z najbolj smotrno uporabnostjo, da

moramo o tem skoraj naravnost reči: To ni narejeno s človeškimi rokami, ampak je bilo ustvarjeno! Žal človeštvo iz nobenega časovnega obdobja nima primera, da se je doslej na zemlji kdaj zgodilo kaj takega. In četudi so ljudje dandanes posebno v gradbeništvu tako zelo napredovali, jim ne bi mogli pripisati, da so zmožni tolikšnega čudeža gradbene umetnosti, kakršen je ta. Odkar naj bi bila čudežna dežela Egipt s svojimi mnogoterimi gradbenimi umetninami vse tja do Nubije znana Grkom in Rimljanom, ne bi bil tako izreden čudež, če bi tudi oni z združenimi močmi naredili kaj takega. A vendar je še zmeraj vprašanje, ki ga je mogoče zastaviti in nanj pričakovati odgovor, ali je vse to, kar se tu vidi, res nastalo v trenutku ali vendarle sčasoma. Zelo izkušeni ljudje lahko napravijo veliko reči in mogočno oboroženi rečejo: 'To in ono je nastalo tako in tako!' In mali, nemočni in slabotni ljudje jim morajo verjeti, saj bi imeli, če bi preglasno ugovarjali, hude neprijetnosti.

6 Poglejmo fine esene! Ni stvari, ki je ne bi zmogli napraviti. Naj le kdo reče, da vse to ni čudež, temveč je vse nastalo po naravni poti, pa bo kmalu dobil odgovor, ki ga resnično ne bo razveselil! S tem pa seveda nočem reči, da je enako tudi tu, čeprav je zadeva zelo podobna esenskim čudežem. Sicer pa, naj bo, kakor hoče; to delo si nam priporočil ti v ogled kot najčistejši čude, in mi vanj verjamemo, ker bi nas nevera neverjetno drago stala. Če bi nam ti, visoki zapovednik, ukazal, naj verujemo v Zevsa in njegova čudežna božja dela, bi tudi to navidez verjeli; če pa bi tudi v resnici, je povsem drugo vprašanje. Odpusti mi, visoki zapovednik, ta moj povsem odkriti govor!"

162. Cirenij razkrije farizejevo mnenje o Gospodovih čudežih

1 Reče Cirenij, navidez nekoliko nevoljen: "Če bi govoril povsem odkrito, bi moral govoriti z menoj prav tako, kot si tam oh morju govoril s starim Markom in s tovariši! Seveda nisi mogel pred menoj povsem prikriti, kar misliš v resnici, in si tako nehote razkril marsikaj od svojega notranjega prepričanja; toda pri sebi še zmeraj misliš drugače, kot si tudi povsem drugače govoril z Markom in svojimi tovariši.

2 Seveda ti bo zelo neprijetno, če ti bom zdaj povedal, kaj si govoril, in še bolj, kaj si pravzaprav mislil, toda naj ti bo zadeva še tako neprijetna, jo boš moral še enkrat poslušati iz mojih ust. In tako me s svojimi dragimi tovariši vred poslušaj.

3 Ko si ob morju občudoval ladje in pristan in te je stari, vrli Marko vprašal, kaj o vsem tem meniš, si sprenevedavo skomignil z rameni in rekel: 'O tem je mogoče reči zelo veliko, toda v nekem pogledu tudi zelo malo. Zelo veliko, če nazadnje kljub vsem

tvojim trdnim zagotovilom in pričevanjem to ni noben čudež, ampak povsem naravno delo; in seveda zelo malo ali celo nič, če naj bi vse to v resnici bil čudež! Da pa jaz in vsi moji tovariši tega kljub vsem trdnim zagotovilom ne moremo sprejeti kot čudež, lahko vsak misleči človek vidi iz tega, da mi sami nismo bili pri tem navzoči, saj te okolice nismo videli že dobrih deset let, še manj kdaj stopili vanjo. Kaj vse se je v tem odročnem kotu lahko godilo ves ta čas pod rimsko diplomacijo! Od vohunov so izvedeli, da se gibljemo v tej deželi, da bi raziskali, kaj vse tu naklepajo proti nam, in tudi, da bi odkrili osebe, ki delujejo zoper nas. Gotovo so vedeli, da smo ob Galilejskem jezeru, poslali so vodnike po nas in nas pripeljali semkaj, kjer je glavno rimsko taborišče.

4 Zelo razumljivo je, da nas je to zelo presenetilo, če pomislimo, da Rimljani ne razumejo šale, in se z njimi ne da nič resnega napraviti. Že zelo dolgo opažamo, da nas Rimljani le na pol prenašajo zaradi ljudstva, skrivaj pa na vso moč podpirajo esene, ki jim je seveda v največje zadovoljstvo, da nas vsestransko spodkopavajo. Vemo, da nam eseni slepo nasprotujejo in vemo za njihove čudežne sleparije; toda ne smemo se ganiti in moramo dopuščati stvari, ki nasprotujejo našim verskim inštitucijam, kot na primer štetje ljudstva, osebna obdavčitev ter vpeljevanje carin in cestnih mitnic. In čeprav v njihovem kodeksu (zakoniku) piše, da so Abrahamovi otroci v deželi svobodni, tega nihče ne upošteva, in Abrahamove otroke pred mitničnimi zapornicami ustavljajo prav tako kakor tujce.

5 Celo mi duhovniki moramo plačati stater mitnine, ko nas je vendar Mojzes oprostil vsakega plačila in imamo celo pravico jemati desetino od Abrahamovih, Izakovih in Jakobovih otrok, ker ne smemo imeti zemljišč. Eseni kot naši najodločnejši sovražniki pa so povsod svobodni in jim ni treba plačati nobenega davka in še manj kakšne mitnine! Kdor iz tega ne razbere, kako zelo nenaklonjeni so nam Rimljani, bi moral biti sedemkrat slep! Ker torej pri rimski vrhovni oblasti nimamo več prijateljev in oblasti, da bi se otresli tega bremena, ki nas zelo teži, nam nazadnje vendar ne preostane drugega, kot da se zganemo kot pohojeni črvi in se skušamo, kolikor je vsaj nekoliko pravno mogoče, braniti pred prejasno oznamovanimi sovražniki našega inštituta in jih, kolikor se da, prisiliti k molku.

6 Nazarečan, očitno dobro izučen učenec iz skrivne esenske šole, je nam še predobro znan poglavitni nasprotnik našega zbora in odločen nasprotnik templja, poleg tega sin gradbenega mojstra. Že veliko naših tovarišev, ki so bili tu in tam izpostavljeni v Galileji, je pripravil, deloma z močjo svojega govora in še bolj s svojimi

prikritimi čudeži, da so nas zapustili - da ne govorimo o ljudstvu, ki naj bi množično tekalo za njim. Razumen človek se torej sploh ne bo čudil, da smo se končno postavili na noge in si začeli prizadevati, kako bi tej naši bedi naredili konec.

7 Celo tu so nam nastavili pasti, da bi tudi nas s silo ali z zvijačo odvrnili od templja in nam v ta namen kažejo trenutni čudež, ki so ga skrivaj najbrž pripravljali precej let, zdaj pa nas skušajo s tem preslepiti; in ker smo tudi mi ljudje z marsikatero izkušnjo, bo to nekoliko težko! Pred slepim ljudstvom je lahko delati čudeže - toda zelo težko pred ostrovidnim farizejem! Vemo, kaj smo mi in kaj je svet, in kako zna v svojo korist uporabiti vsakovrstna sredstva in zato pravimo: To kopališče z nadvse čudovito urejenimi vrtovi in tem pristanom je v čast gospodom Rimljanom kot *non plus ultra* arhitektom tudi tako, ne da bi ga mi imeli za trenutni čudež!"

163. Materialistična vera voditelja farizejev

1 (Cirenij:) "Tu te je skušal Marko s svojimi nadvse poštenimi zagotovili odvrniti od tvoje nejasne zamisli, ti pa si mu prijazno smehljaje se rekel in ga pri tem potrepljal po ramenu: 'Da, da, ljubi prijatelj, saj ti ne zamerim, da tako govoriš; prvič, ti sam si namreč zagret in pretkan Rimljan in drugič, tu gre za neko prisilo, zoper katero ni priporočljivo govoriti in ravnati. Zato le ostani pri tem, pri čemer moraš ostati zaradi svoje velike koristi; mi pa za zdaj še zmeraj vztrajamo pri tem, kar nam zagotavlja zanesljivo korist in bomo to povsem opustili šele tedaj, ko nam bodo s kakšne druge strani trajno ponudili večje koristi! Res da ne vztrajamo za vsako ceno pri svoji stvari, ki je že prišla na zelo slab glas; če pa nam bodo drugje - kot sem rekel - trajno ponudili večje koristi, tedaj lahko tudi mi tako, kot je to storilo že veliko naših tovarišev, kot nam je znano, zapustimo tempelj, obrnemo hrbet našemu staremu, trhlemu institutu, in če je že potrebno, tudi z mnogimi drugimi molimo tesarja iz Nazareta kot Boga!

2 Toda za to res n 'potrebujemo čudežev, ampak le stvarne zemeljske koristi, potem pa bomo pripravljeni in uporabni za vse - toliko bolj, ker kot ljudje z neštetimi izkušnjami še predobro in prejasno vemo, kaj je pravzaprav za vsakim Božjim naukom. Čudeži so staro sredstvo za prepričevanje neizkušenih otrok zemlje. Zakaj naj ne bi bili cenjeni v tem času, v katerem je še vse preveč slepih, posebno če so izvedeni bolj prefinjeno kot v starih časih, in še posebno, če pri tem, gotovo ne brez skrivnih razlogov, sodelujejo najvišji oblastniki?! Kajti nauk o Bogu, ki se ga ljudje prav trdno držijo, je za oblastnike zmeraj vreden več kot deset tisoč največjih utrjenih

ječ in dvajset tisoč legij najpogumnejših vojščakov.

3 Dobro sestavljeni Božji nauki oživljajo slepe ljudi k dejavnosti, s katero lahko država in njen vladar obogatita in postaneta mogočna, številne ječe in ostri meči pa vse ljudi, ki jih zadenejo, naredijo nedejavne. Ker mora človek, ki živi v neki državni strukturi, iz diplomatskih razlogov torej priznavati neki Božji nauk - če ni norec ali sovražnik samega sebe - je navsezadnje povsem vseeno, ali kot Boga častimo Jehova, Zevsa ali celo tesarja iz Nazareta; boljše zakone oblastniki vendar izdajajo pod stalnim naslovom 'Božje zapovedi'! Oni sami lahko seveda še naprej delajo, kar hočejo, in se, če je treba, postavijo tudi nad vse lepe Božje zapovedi.

4 Če lahko s svojim spoznanjem Boga naredim koristno zamenjavo, tedaj takoj menjam, kot vsak izmed nas; če pa bi nam bilo od zdajšnjih koristi kaj odvzeto brez plačila - ah, tedaj se bomo tudi znali braniti z vsemi sredstvi, ki so na voljo, saj gre namreč za biti ali ne biti.

5 Če s svojo ureditvijo vladi nismo več posebno koristni, naj nam se ustrezno oddolži, pa tempeljske krame niti pogledali ne bomo več. Tedaj nam bo malo mar, kaj bo cesar naredil s templjem. Eseni bi ga lahko prav dobro uporabili. S svojimi novimi indijskimi čudeži ga lahko spremenijo v desetkrat večji dobiček! Mi se tako in tako ne razumemo več prav dobro na to in eseni nas tako in tako vedno in povsod obtožujejo najsramotnejše prevare. Kadar pa enkrat nasprotna stran zbudi sum v misterije nekega teokratskega instituta, se je v njegovo še tako trdno zidovje že zažrl požrešni rak, ki ga bo, čeprav počasi, pa vendar zanesljivo porušil in uničil.

6 Takšen institut je podoben človeku, ki je čarodej. Priti mora le drugi, nevoščljiv čarodej in le nekaterim bistrejšim glavam in ušesom šepniti: 'Tako in tako izvaja sleparski čarodej svoje umetnije!' in jim potem tudi praktično pokazati, da je njegov sum resničen - in izdani čarodej naj se hitro pobere, še preden se stvar povsod razve, sicer se mu lahko slabo godi! Blagor mu, če ima kakšnega mogočnika za zaščitnika! Brez njega je v nekaj dneh vseh njegovih čarovnij konec in lahko ob še zelo ugodnih okoliščinah povsem obuboža. Seveda se bo karseda dolgo branil - toda nikoli več se ne bo rešil pred propadom!

7 Kar je enkrat osumljeno, ne pride več na zeleno vejo, in to je tudi povsem razumljivo; čarodej lahko namreč svoje zvijače dela le z naravnimi sredstvi, ki pa se morajo v takšnih razmerah nujno pokazati kot brezvredna in preslaba, da bi bila všeč celo najbolj noremu in seveda še toliko manj modremu človeku. Tisti, ki resničnega

temelja ne pozna in ga tudi poznati ne more, jih mora imeti za čiste čudeže in strmeti ter jih plačevati; priznati si namreč mora, da se te reči ne morejo zgoditi po naravni poti. Če mu pa potem nekdo bolj izkušen dokaže, da je bil njegov občudovani in drago plačani čudež vendarle narejen najbolj naravno, tedaj je prejšnji čarodej zanj prenehal biti čudodelnik in ga morajo imeti njegovi prejšnji občudovalci za navadnega sleparja. Se bo ta lahko sploh kdaj opral pred svojimi nekdanjimi podporniki? Jaz pravim: Nikoli in nikdar! Z njim je konec za vse čase!

8 In ker teozofsko - teokratični institut pravzaprav ni nič drugega kot dobro pripravljena čarovnija, obdana z vsakovrstnimi mističnimi ceremonijami, ki pa same po sebi prav nič ne povedo, in z legijo različnih modrih izrekov, naukov in zakonov, ga neogibno čaka tudi ista usoda, ki jo lahko zase vsak dan pričakuje vsak nekoliko oslabeli čarodej. Iz tega pa boš ti, stari prijatelj Marko, zlahka spoznal pravi razlog, zakaj mi je povsem vseeno za vsak dobro sestavljen nauk o Bogu, če v njem odkrijem boljše življenjske koristi; če pa te nočejo očitno stopiti v ospredje, kot se zdi tukaj, mi vendar ne more nihče zameriti, če na vso moč in modro branim svoj institut tako dolgo, dokler mi nudi dobro življenje. Razloga za to, da mora obramba ostati le v mejah skromnih možnosti, ti vpričo najmogočnejših Rimljanov najbrž tudi ne bo težko razumeti. Menim tudi, da mi teh zgodb tu ne boš več hotel resno naprtiti kot nekakšen čudež?!

9 Ah, če mi lahko za to, ker bi ti verjel in se ti zelo dobrikal, ponudiš odločilne koristi, tedaj mi lahko rečeš: 'Glej, tisti Nazarečan ni ustvaril le vsega tega, ampak je šele pred dvema letoma ustvaril tudi to jezero z vsemi njegovimi ribami in sploh vso to zemljo!' - in verjel ti bom! Kaj ti hočem s tem povedati, boš gotovo razumel brez podrobnejše razlage."

164. Farizejeva verska filozofija

1 (Cirenij:) "Tedaj ti je rekel Marko: 'Prijatelj, iz tega tvojega dolgega govora razberem, da imaš že povsem otrdelo srce in ti bo težko svetovati in pomagati! Ko človek ne more več verjeti največjim avtoritetam resnice in ima ter razglaša za prevaro vse na zemlji, tedaj je v njem izginilo vse, kar bi mu na življenjski poti lahko pripomoglo k večjemu razumevanju. Povej, ali vsaj sam pri sebi pomisliš: Kakšno korist bi mi imeli, če bi te postavili v boljšo luč? Imamo neizmerne zaklade zlata, srebra in najdragocenejših dragih kamnov; tudi naše žitnice so polne žita in kleti polne najžlahtnejšega trtinega soka, kakršnega ste že čudežno poskusili - o čemer pa zdaj,

kot je videti, nočete nič več vedeti! Od vas ne potrebujemo prav ničesar in kot povsem osuple priče ne moremo govoriti drugega kot najčistejšo resnico! Le zakaj nam nočete verjeti?

2 Glej, tebe in tvoje tovariše odvrača edino najsramotnejša sebičnost, zaradi katere se po tvojih besedah pustite zlorabiti celo za največje človeške gnusobe: 'Za trajno večjo življenjsko korist nas lahko uporabite za vse!' Torej tudi za ubijanje in ropanje? Ne, reči moram: Resnično, tvoje odkrito priznanje sploh ni slabo in je povsem primerno, da bi bilo celo najhujšemu hudiču na njegov način v največjo čast! In takšni ljudje so učitelji in vzgojitelji ljudstva! No, tu bo vendar vsakemu le kolikor toliko bolj človeškemu razumniku zlahka jasno, zakaj moramo biti mi, resnicoljubni in resnico iščoči Rimljani, čedalje bolj nenaklonjeni in čedalje bolj sovražni vašemu institutu. Kaj naj ob takšni vzgoji v kratkem času nastane iz ljudstva, ki vam je podrejeno? Da, da, prijatelj, skrajni čas je, da vašemu zlemu početju postavimo krepke meje, sicer se bo vsa judovska dežela kmalu pogreznila v blato smrti!'

3 Na to zelo tehtno pripombo starega Marka nekaj časa nisi rekel nič, sam pri sebi si pa mislil takole: 'Prekleto! Zdaj sem se že opekel! Tako je z ušivo resnico! Dokler lažem kot medved, dobro shajam povsod po svetu; toda le ena resnična beseda, pomešana med sicer dobro sestavljeno laž, in že me drži hijena za vrat! Le kaj naj storim, da bom temu Rimljanu odvzel njegovo ostrino? Kot kameleon si bom takoj nadel drugo barvo in vsi hudiči bi se morali zarotiti proti meni, če tega starega rimskega lisjaka ne pripravim do boljšega mnenja o nas, sicer nas lahko ta neumni klepet pahne v največje zadrege! Zdaj se mu bom z najbolj poštenim obrazom na svetu na debelo po dolgem in počez zlagal in stavim, da nas bo kot svoje na novo pridobljene prijatelje najprijazneje pozdravil! Vprašanje je le - kako mu spet seči v besedo?! Težko ravno ne bo; zdi se namreč, da tudi on razmišlja, kako bi nas morda lahko s še tehtnejšimi dokazi vendarle pridobil za svojo stvar!'

4 Glej, tako si razmišljal v pristanu, in sicer na eni od petih velikih novih ladij! Kmalu si se opogumil in rekel Marku: 'Zdi se, da si mi moje prejšnje izjave zameril! Glej, ko bi hotel biti nepošten in ob tem zvit kot lisjak, očitno ne bi odkritosrčno govoril s teboj in se ti tudi ne bi pokazal tako, kot pravzaprav mislim in kakršen sem v svoji notranjosti. Farizeji znamo namreč zelo dobro obračati plašč po vetru; toda ker si po našem opažanju in po tvojem morda še od tvojih otroških let nekoliko omejenem spoznanju vendarle pošteno mislil z nami, bi bilo vendarle preveč sramotno, če bi se pokazal pred teboj v bogve kakšni pobožnjaški in verni maski! Ali bi nam bilo morda težko, če

bi na videz, na besedo verjeli vse, kar si nam povedalo Nazarečanu? Glej, ti bi bil s tem zadovoljen in bi nas potem predstavil Cireniju kot povsem spreobrnjene ljudi. Le da ena poštenost zahteva drugo; zato sem govoril povsem iz srca in ti od svojega notranjega razmišljanja in presojanja nisem zamolčal niti jote.

5 Verjeti stvari, kakor naj bi se tukaj dogajale, ne da bi bil pri tem sam priča, je za človeka s prebujenim razumom pač nadvse težko, posebno, če bi bilo to nekaj enkratnega, kar se še nikoli ni zgodilo tako, da bi moral ob tem povsem zavreči prej pridobljene boljše izkušnje. Doslej namreč še noben človek na vsej znani zemlji v vseh časih ni naredil česa podobnega, znane čudeže in čarovnije pa poznamo, in tudi to, kako so bili narejeni. Povsod so bili ljudje, ki so se med mnogimi stotisoči svojih soljudi odlikovali po ostrem razumu. Globlje so spoznali sile velike narave in jih uporabljali, ob tem pa so jih tudi častili kot ljudi višje vrste in molili k njim kot k prerokom in polbogovom. Okoli takega genialnega človeka se je kmalu zbrala množica vedoželjnih učencev, in ti so se na vso moč trudili, da bi posnemali svojega duhovnega učitelja. V njegovem času so bili to le učenci, pozneje pa so po sili razmer tudi sami postali učitelji in mojstri nasledniki, ki so skupaj s svojimi učenci izkazovali prvemu mojstru veliko čast tudi po njegovi to svetni smrti, in to toliko bolj, ker so se nauki in dejanja prvega mojstra zmeraj bolj kazali kot blagodejni za ljudi. Sčasoma so iz teh učiteljev nastali duhovniki, ki so svojega prvega učitelja naredili vsaj za polboga.

6 Mi Judje smo iz takšnih prvih in vrhunskih učiteljev naredili preroke, Egipčani, Grki in Rimljani pa svoje polbogove in gotovo najčastivrednejšim praučiteljem sčasoma pripesnili nadnaravne čudeže, da bi jih slepim trumam človeštva laže in udobneje predstavili kot višja bitja in dobili od njih daritve; te so potem pogosto obstale več stoletij, dokler se iz naročja prebujene matere ni spet izmuznil kakšen še večji genij in tako razkrinkal nemoralno početje duhovščine pred očmi dolgo prevaranega ljudstva, da se je to moralo dokopati do nedvoumnega prepričanja, da je bilo vsepovprek prevarano, njegovi duhovniki in tako rekoč Božji služabniki pa so bili razkrinkani kot povsem navadni tatovi in sleparji ljudi, ki resnične nauke svojega praučitelja sami komaj še poznajo v prvotni čistosti ali celo to, kar o njih še vedo, iz političnih razlogov prikrivajo ubogim, tolažbe in znanja žejnim ljudem, jih torej namesto z zlatom in biseri hranijo z vso mogočo nesnago.

7 Da, če tak novi veliki mojster ljudstvu, ki je bilo že tako pogosto nezaupljivo do svojih duhovnikov, brez posebnega truda odpre oči, so stari duhovniki toliko kot

opravili in se lahko obdržijo le še nekaj časa z različnimi nasilnimi prijemi in političnimi zvijačami; to;.. da za ljudstvo so toliko kot umrli. In to grozi zdaj tudi nam. Veliki mojster je že postal za nas žalostna resničnost in tisoči nam za vedno obračajo hrbet. Gotovo spoznavaš, da nam, nad katerimi se je dvignil vihar, to nikakor ne more biti vseeno, in da se moramo truditi rešiti, kar se še rešiti da. Torej bi bilo res čudno, če bi si ti, sicer tako vrli mož, na nas jezil, ker smo s teboj spregovorili nekaj povsem odkritih besed, ko bi te vendar lahko tudi kar se da na debelo prevarali!"

165. Markov govor o veri in neven

1 (Cirenij:) "Nato je, ko ste že prihajali sem, stari Marko rekel: 'O jezi tukaj ni niti govora; ni pa mi všeč, če mi hočete po vsej sili dokazati, da sem si samo zato, da bi pospešil vaš padec, privoščil zabavo in vas s temi čudežnimi rečmi potegnil za nos. Nisem lažnik in slepar, ampak - bolj kot ste vi kdaj bili - največji privrženec najzvestejše resnice. Le kaj bi imel od tega, če bi vas potegnil za nos?! Vedel sem, da boste to težko verjeli, čeprav se je čisto zares tako zgodilo; saj vendar poznam marsikatero krepost farizejev in med nji, mi tudi vašo popolno nevero v vseh Božjih stvareh.

2 Kako naj bi bili verni ljudje najbolj grobe materialne vrste, katerih notranje duševno oko je že zdavnaj povsem otopelo?! In vendar je vera oko duše, skozi katero sprejema le-ta duhovne podobe in šele postopno začne v duhu presojati njihovo vrednost in pomen, tako kakor tudi meseno oko najprej sprejema podobe iz zunanjega sveta in si ob tem še ne more izoblikovati sodbe o vrednosti in pomenu videnega; to .se pogosto zgodi šele veliko pozneje, ko deluje prebujeni Božji duh v srcu duše. Toda popoln slepec, katerega oko je postalo najgostejša temna materija, ne sprejema nobenih podob iz zunanjega sveta, torej svoji duši ne prinaša v presojo ničesar in ne more presojati vrednosti in namena barv, ne ve nič o senci in svetlobi in še manj o oblikah stvari.

3 Kdor torej ne more verovati, ima slepo dušo, ki jo je oslepil s številnimi grehi! In tako je zdaj in že dolgo z vsemi farizeji. Zato tudi ,ne morejo verovati ničesar, razen tistega, kar lahko primejo z rokami, kakor si telesno slepi lahko le z otipavanjem ustvari nekakšno slabo predstavo o obliki nekega predmeta.

4 Iz povedanega lahko razberete, kako sem lahko vnaprej vedel, da boste v svoji veliki duševni slepoti težko verjeli, kar ste videli in slišali. Toda mislil sem si, da bodo slepci videčemu vodniku bolj zaupali, ker so takšnega vodnika zelo potrebni. Toda vi kot popolni slepci mislite, da vidite, in imate mene - če že ne ravno za slepega, pa

vendar, kar je veliko hujše, za slabega. In to je tisto, kar mi pri vas ni všeč in kaže, da mora biti prav vaše srce slabo in vi sami največji sleparji, ker ne morete zaupati niti najbolj poštenemu človeku.

5 Da do takšnih ljudi ne moremo biti kar najbolj dobri, boste, upam, spoznali; takšni ljudje namreč zmeraj zlorabljajo dobroto tistih, ki so pogosto nepremišljeno čezmerno dobri do njih. - Pojdite znova spet k vrhovnemu namestniku in se pogovorite z njim o vsem, kar ste videli in slišali!' .

6 Tedaj si ti rekel Marku: 'O prijatelj, tam se nam bo pa slabo godilo! Od nas bo zahteval trdno vero; in vendar res ni mogoče verjeti, da je vse, kar smo zdaj videli, zgolj trenutno delo gole Nazarečanove volje, saj smo tu in tam še na klesanih kamnih opazili jasne sledi dleta! To je pač nekaj nezaslišanega, če bomo prisiljeni na življenje in smrt verjeti kaj takega!'

7 Nato je rekel Marko: 'V to ne bo nihče prisiljen! Toda mislim, da boste zaradi drugega znamenja svobodno sami od sebe verjeli tudi to! Zdaj smo spet pri vzvišeni družbi. Pojditek Cireniju, ki se bo naprej pogovarjal z vami!'"

166. Spreobmitev farizejev

1 (Cirenij:) "No, prijatelj moj, mi lahko utajiš tudi to, da si se prej s starim Markom pogovarjal dobesedno tako in sam pri sebi tudi tako mislil, toda potem po sili razmer vendarle govoril povsem drugače?! Kaj je zdaj v resnici tvoja beseda in tvoje mnenje?"

2 Farizej stoji kot okamnel nasproti Cireniju in mu ne zna odgovoriti niti zloga.

3 Za njim pa stoji Marko in mu reče: "No, velemodri naravni filozof, mi ne bi hotel tudi tega čudeža razložiti kot nekaj povsem naravnega? Res, zelo rad bi od tebe slišal, kakšno skrivno zvijačo so uporabili prevejani Rimljani, da bi se polastili celo tvojih najbolj skrivnih misli!"

4 Čez nekaj časa končno farizej reče: "Da, tu se stvari ne dogajajo po naravni poti! O tem, kar sem odkrito povedal Marku v pristanišču, sploh nočem govoriti - saj bi se utegnil najti kdo s tako ostrim sluhom, da bi še bolj od daleč slišal najin pogovor; toda zaznati tudi to, kar sem sam skrivaj mislil v sebi, to presega meje še tako globokega človeškega znanja! To je čudež; kjer pa je mogoč tak čudež najvišje vrste, tam so

mogoči tudi vsi drugi in zdaj že začenjam verjeti, da je ta čudovita hiša nastala čudežno! Več zdaj ne morem reči. Če pa se je .vse to zgodilo in se še dogaja z močjo slavnega Nazarečana, tedaj je on očitno bitje višje vrste, povsem resno Bog, katerega naj ponižneje ubogajo vsi duhovi zraka, zemlje in ognja in se mu ne more upirati nobena človeška moč.

5 Toda z nami farizeji je konec in kmalu ne bomo imeli drugega dela več, kot da ležemo v grob in tam poginemo kot žival! Kaj naj s svojo staro sleparsko kramo, ko se začenjajo tukajšnje resnice kot gore grmaditi nad nas z vseh strani? Kot gozdna divjad bomo preganjani in bomo propadli v blatu svoje noči in teme! Je pač tako in prav nič ne moremo za to, da se na tej ljubi zemlji nenehno menjavata noč in dan. Kakor dan použije noč, tako potem spet noč použije dan in kmalu sledi dolgi noči le povsem kratek in hladen dan - in nato spet obrnjeno. Zimi sledi poletje in temu spet zima;na tej ljubi zemlji je vse prepuščeno trajni menjavi. Kdor se danes smeje, lahko jutri žaluje, ioka in tama!

6 Tako pač na tej zemlji je in nikoli ne bo drugače. Ce ima človek dolgo časa nekaj čudovitega, dobrega in vzvišenega, bo postal nazadnje do tega tako ravnodušen, kot je kdo sploh lahko ravnodušen do vsega, kar je v vsem obilju posedoval. Šele ko nazadnje izgubi posest, ki jo je dolgo užival, ve, kaj je imel in zna ceniti njeno vrednost.

7 Ljudje smo neumni in še vedno ne razumemo, kako in zakaj je tako, in zato tudi nikoli nismo z ničimer povsem zadovoljni, ne z dobrim - in še manj s slabim. Resnično srečni pristan je grob; v njem se skoraj nič več ne spremeni in njegov prebivalec ne čuti nobene potrebe po čemer koli in tako za nas zemeljske črve še vedno ob vseh tisoč izgubah ostaja tolažba, da bomo kmalu tudi mi postali povsem , zadovoljni prebivalci grobov in tisti, ki bodo hodili mimo naših grobov, bodo govorili: 'Tukaj počivajo v miru!'

8 Da, tukaj je, kot vidim, čutim in verjamem, velika in še nikoli videna svetloba; toda prav tako bo prišla temna noč, ki bo sledila tej svetlobi! Blagor tistim, ki se na ta dan lahko sončijo; toda toliko bolj gorje tistim, ki jih bo dohitela noč, ki bo sledila temu dnevu! Silno bodo hlepeli po svetlobi in s tem prebudili duhove noči; ti jih bodo hudo zdelali. Govoril sem, vi oblastniki pa imate samoumevno pravico, da me sodite po svoji volji!"

9 Cirenij reče: "V tvoj ih govorih nisem našel ničesar, kar bi moralo priti pred sodni

stol. Razumljivo je, da si govoril v prid svoji hiši; toda tu si prišel, četudi nekoliko mukoma, vendarle do boljšega prepričanja in si prenehal biti sovražnik in preganjalec Tistega, ki bi Ga prej tako rad uničil. Več pa od tebe in tvoj ih tovarišev nisem hotel in tako lahko spet odidete v miru! Če pa hočete več, povejte in deležni boste vsega, kakor je prav!"

10 Farizej reče: "Le kaj naj zdaj? Doma v templju smo morali velikemu duhovniku priseči, da ne bomo mirovali prej in se vrnili domov, dokler ne bomo Nazarečana naredili povsem neškodljivega. No, to je zdaj postalo večkratno nemogoče! Prvič, vi, mogočni Rimljani ste, kakor smo še predobro slišali, njegovi prijatelji, proti katerim ne moremo nič in tudi ne bomo nič ukrenili; drugič, on sam je po vsem, kar se tu kaže, tako nepremagljiv v vseh stvareh in na vseh svojih poteh, da mu nobena oblast na zemlji ne more do živega; in tretjič, mi vsi smo zaradi njegovih neprimerljivih in še nikoli videnih lastnosti povsem iz najglobljega notranjega življenjskega nagiba postali celo njegovi prijatelji, tako da o tem, da bi ga še nadalje preganjali, ne more biti več niti govora.

11 Toda kaj naj zdaj storimo? Najraje bi postali njegovi učenci, da bi v vsej polnosti zagledali dan, katerega jutranjo zarjo gledamo tu in bi lahko stopili v tirnice njegove poti! Ampak to nam najbrž ne bo dano! Tudi domov se ne smemo vrniti, ne da bi kaj opravili. Kaj naj storimo? Če hočemo poskrbeti za želodec in kožo, moramo kljub vse mu še naprej ostati - vsaj navidezni preganjalci tistega, ki bi ga raje nosili na rokah naokrog. Tu je dober nasvet, čeprav drag, zelo potreben!"

12 Cirenij reče: "Če res tako mislite, o čemer komaj še dvomim, se bo kmalu našel tudi nasvet. Ali pa boste lahko takoj zdaj postali Njegovi učenci, to je očitno odvisno samo od Njega in ne od mene. Kakor sem ugotovil iz vaših govorov, ste pametni in izkušeni ljudje, zato vas lahko uporabim in zaposlim - toliko bolj, ker obvladate tudi grški in rimski jezik. Jaz pa imam Njegov življenjski nauk zapisan v knjigi, iz katere lahko spoznate vso Njegovo voljo! Potem pa bo spet prišel čas, ko se boste lahko pobliže seznanili z Njim, in sicer v dostojnejšem oblačilu kakor zdaj. Farizejskih sukenj On ne mara, ker so maziljene s slabim in žarkini oljem prevare. - Takšen je moj nasvet glede vaše zaposlitve. Če ga hočete sprejeti, mi povejte in pomagal vam bom!"

13 Reče vodja tovarišem: "Slišali ste tako dobro kot jaz!! Če ste s to nadvse prijazno ponudbo zadovoljni, povejte, ker ima vsak od vas povsem svobodno voljo! Kar

zadeva mene, ne bom ugovarjal."

14 Rečejo vsi: "Mi tudi ne; le, če bi bilo primerno, bi radi prej še osebno spoznali vzvišenega Nazarečana!"

15 Cirenij reče: "Tokrat ne; videli ga boste šele, ko boste pobliže seznanjeni z Njegovim naukom. Za zdaj pa vas bo prevzel moj osebni služabnik; sledite mu in ob ugodni priložnosti vas bo spravil v Sidon; tam boste dobili druga oblačila in svojemu znanju primerno službo! Pojdite in mu sledite!"

16 Ob teh besedah jim je že prišel naproti eden od številnih Cirenijevih osebnih služabnikov, jim priskrbel primerno priložnost za potovanje v Sidon in odšel z njimi tudi sam.

Jakob Lorber
Janezov veliki evangelij
knjiga 5